

Historiska Berättelser

1620

Min Barndoms Gata Långbrogatan Gamlakarleby

FRÅN HAGSTRÖMS HÖRN TILL VÄSTRA PARKEN

Lars-Eric Thylin

2023

Landsvägen in till Staden

Välkommen med på en promenad längs min barndoms gata

På promenad 1968

Gamla Carleby

En Återblick..

Vem grundade staden och När ?

**Svenska Yles Ida-Maria Björkqvists
intervju 3.1.2020**

Några av barnen i Svenska Daghemmet, svarar på frågor om när och vem som grundat deras hemstad. Efter lite diskussion enas barnen om att staden fyller 64 i år. De är också ganska säkra på att det var Jesus som grundade staden men efter lite hjälp på traven kommer de fram till att det nog ändå var någon annan. - En kung från Australien. För det är den enda kung som finns.

*Barnen
vet nog...*

*Havsöiken med Karlabi och
Ristrands fiskeby*

1539

Ett Sjöfarande Folk

Carta Marina 1539/Olaus
Magnus

Gamble Carleby - Statistik år 1641

56	Hästar
14	Tjurar och oxar
192	Kor och kvingor
161	Får
12	Svin
435	Kreatur tillsammans
181	Invånare

Största boskapsägare var borgmästare Gabriel Ljungsson, ägaren till Sund hemmanet. Han ägde 4 hästar, 5 tjurar och oxar, 18 kor, 16 får och 5 svin.

Sundsgården fanns på nuvarande Andelsbankens kvarter, tidigare Boehmska gården.

I Sundsgården övernattade ofta landshövdingen och under kalla vinterdagar hölls där sammanträden med magistrat och borgerskap

Händelser i Karleby företagshistoria

1700-talet

Ole Granholm / Ett företagsamt folk

1782	<u>Finns det 40 köpmän och 1 256 mantalsskrivna personer i staden.</u>
1785	Det lokala handelsregistret upptar 30 handlande och 8 handelsänkor med rörelse i staden.
1794	Handeln i Gamlakarleby ligger från 1780-talet till svenska tidens slut nästan helt i händerna på Anders Roos och hans svärfar Henrik Rahm . Roos är den ende som under 1788-90 års krig har råd och <u>djävhet</u> att hyra upp utländska <u>fartyg</u> för sina varutransporter och köper salt och spannmål till de nödlidande i nejden.

Motsvarar 1500 köpmän idag (48000 x 3,1%)

1842

55 borgare
53 hästar
315 kor

Statistik öfver Gamle Carleby

Invånare år 1842	2374
Skeppare	36
Sjömän	396
Hantverkare /Borgare	55
Gesäller och lärlingar	58
Fartyg	28
Skeppsvarf	2
Tillverkning af tobak	1
Hästar	53
Kor	315
Värdshus	1
Brandvården	4 st brandsprutor med tillbehör 8 brandvakter 1 skorstensfejare
254 tomter, 3 st stenhus, 250 trädhus, kyrka i träd uppförd 1655 Rådhus, Skolhus, Spruthus samt Tull- Våg- och Packhus	

Källa:
Städerna i Finland 1844

Staden brann helt år 1664

Stad i utveckling

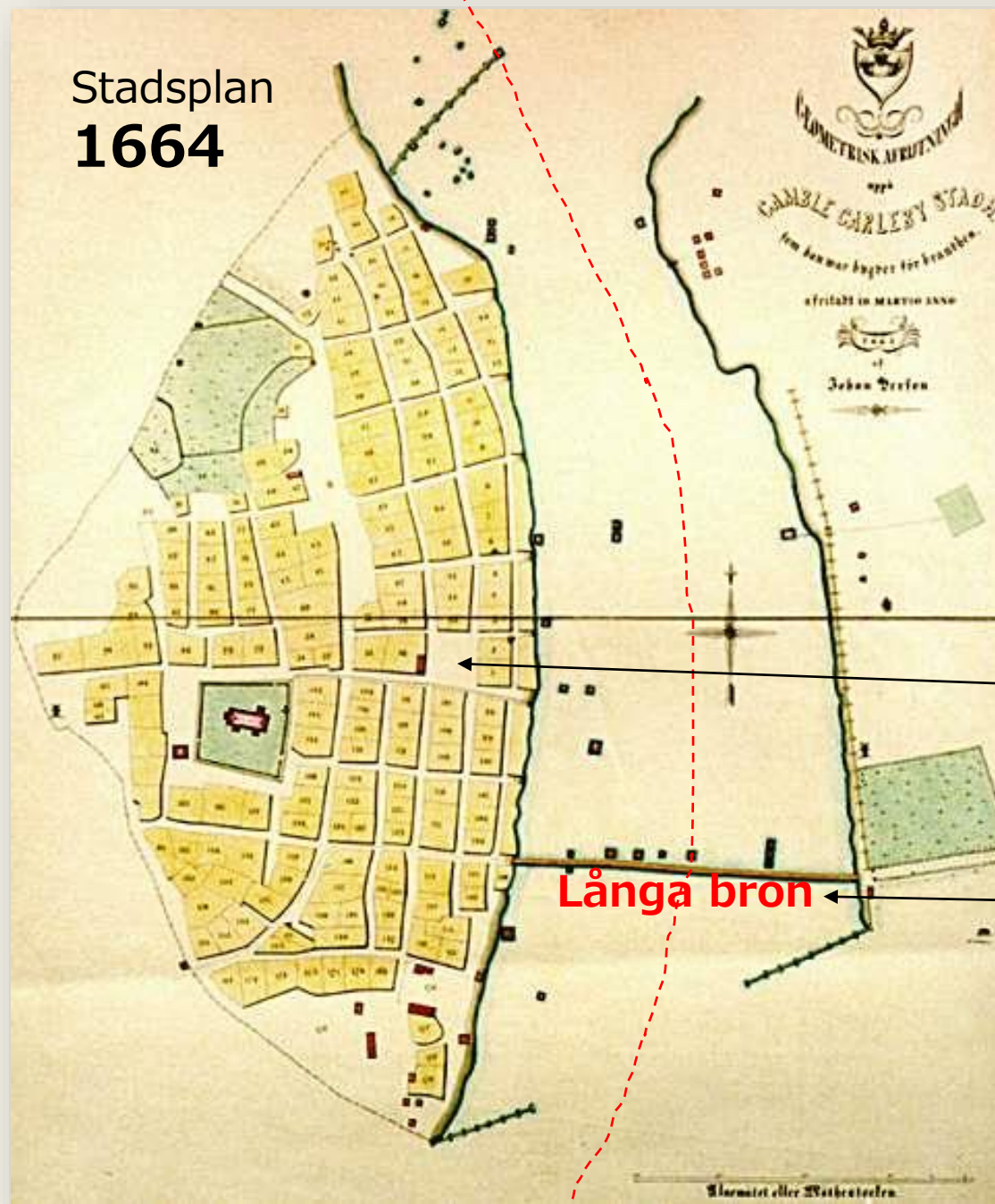
Stadsplan efter
storbranden 1664

Då Gamla Karleby stad grundades,
gick stadsgränsen mitt i Sundet och
Hakalax förblev utanför.

Hakalax införlivades med staden år
1931 och sammanslagningen med
landskommunen skedde år 1977.

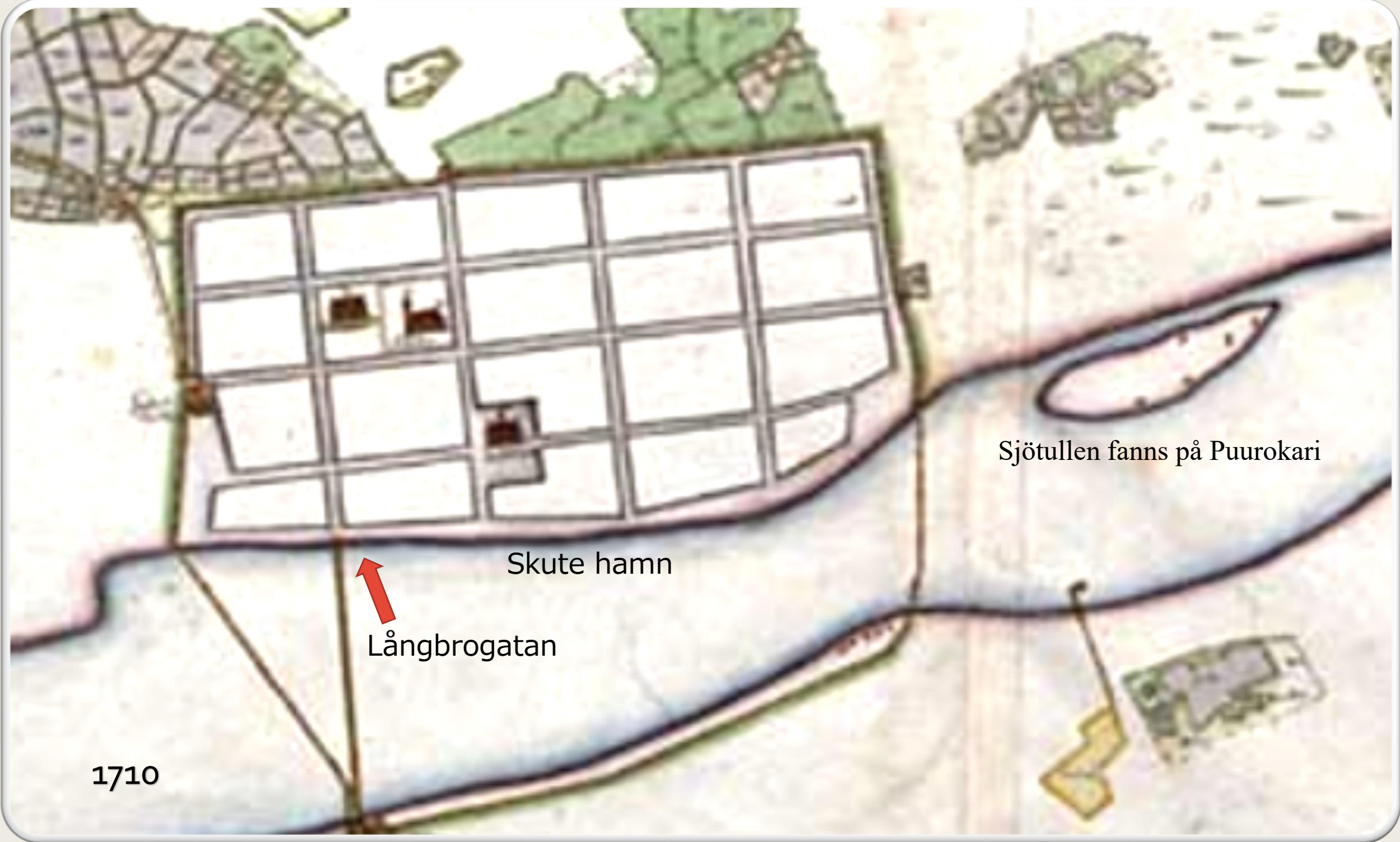
Stad och Socken

Torget

Långa Bron
240 m

Sundet
3,5 m djupt

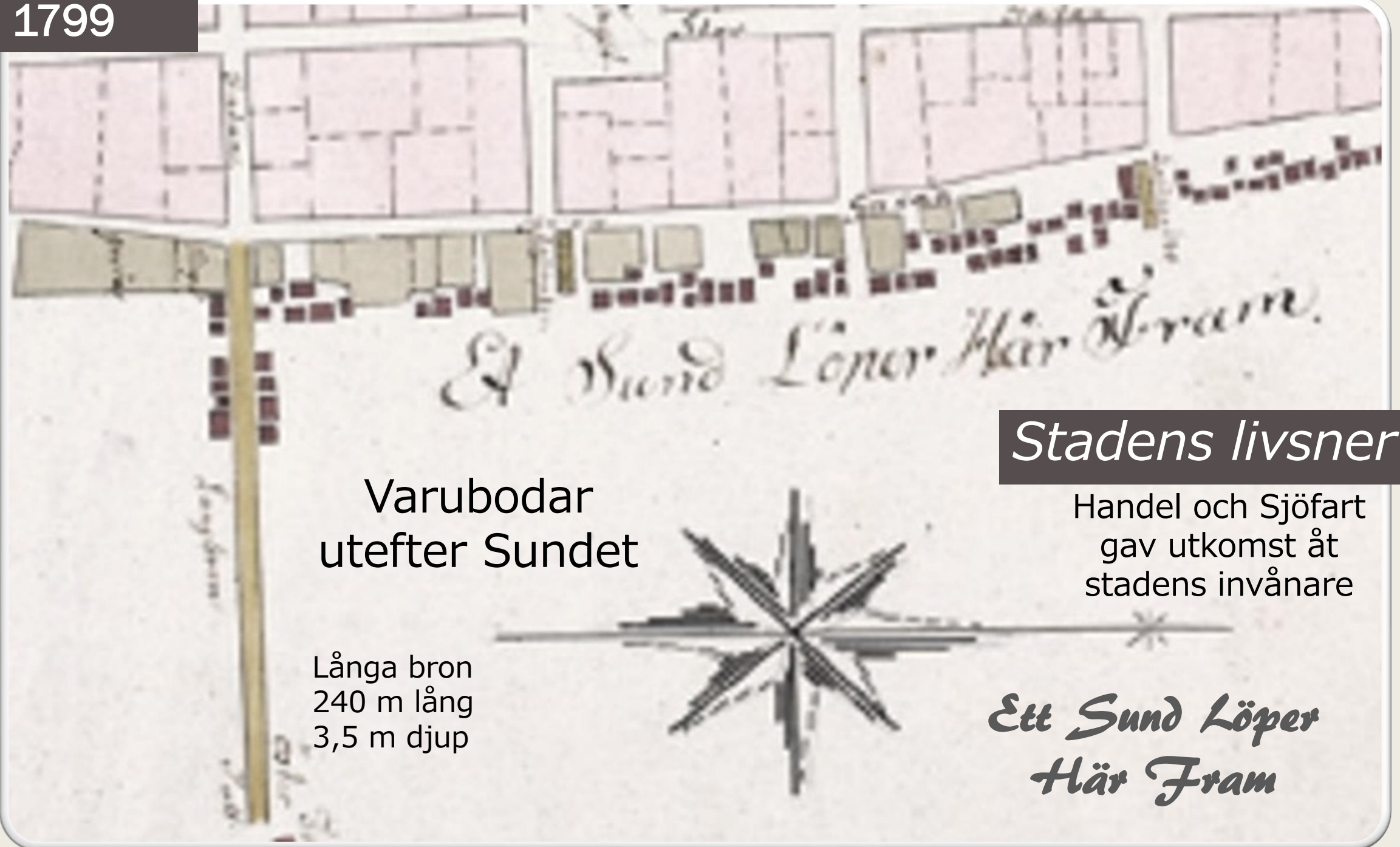
Sjötullen fanns på Puurokari

Skute hamn

Långbrogatan

1710

1799

Stadens livsnerv

Handel och Sjöfart
gav utkomst åt
stadens invånare

Varubodar
utefter Sundet

Långa bron
240 m lång
3,5 m djup

*Ett Sund Löper
Här Fram*

Reijo Meller 1971. Tavlans text: "Kasakat hävittämässä Kokkolan Pitkää siltaa 1700-luvulla".

Stora Ofreden

1713-1721

Landsvägen in till Gamla Carleby

Conrad Sovelius 1869

Långa bron

*Med häst och kärra kommer man längs landsvägen
och över Långa bron in till Gamla Carleby*

Långa Bron
1869

Målning: Conrad Sovelius

1870

Landsvägen in till Gamla Carleby

Trolleborg

"Hagströms hörn"

Jungsborg

Conrad Sovelius 1870

Källa: Gamlakarleby stads historia 3

Vägskälet till Uleåborg och Jyväskylä

1924

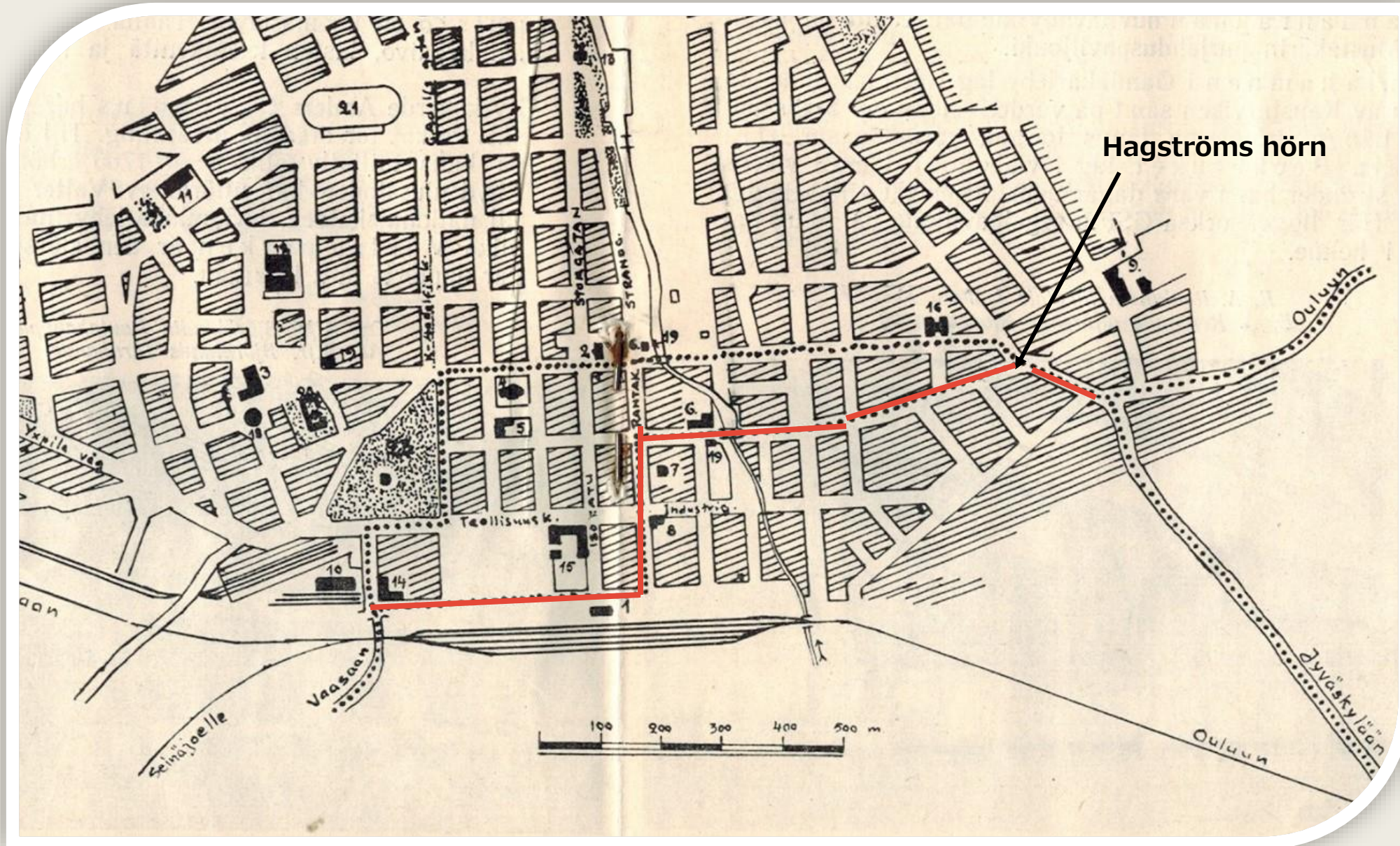
1950

Trafiken genom Gamlakarleby stad

**Före
omfartsvägarnas
tid**

Trafiken genom staden gick längs de prickade linjerna.

Från Vasa över Järnvägsbron längs Järnvägsgatan till Strandgatan och Långbrogatan via Hagströms hörn mot Uleåborg och Jyväskylä.

Hagströms Hörn

Långbrogatan har symboliserat "Skinnstaden" i decennier och ännu idag är Hagströms fabriksbyggnader centrala och man talar om "Hagströms hörn"

Även bilhandeln har haft en central roll på Långbrogatan. I varje kvarter har det i något skede funnits en bilaffär.

Även livsmedelsbutikerna har betjänat kunder i varje hörn. Allt från Felix Sjövalls mataffär vid Hagströms hörn.

KPO, Pahkala, ÖK, H.Simell, Vahlsberg m.fl.

1933

Läderfabrikens
byggnadsskede

1936

Hagströms Hörn

Till höger Artur och Ellen Norrgårds
gårdsbyggnad (senare Atomo)
Bakom är Onni Långsveds hushus.

Hagströms Hörn
1961

All Norr- och Sydgående
trafik gick via Hagströms hörn

1965

Hakalahdenkatu 74, Hakalaxgatan 74. T:mi Herkku-Kiila F:ma.

F.Sjövalls och senare Herkku-Kiila
matbutik

Liike on perustettu v. 1965. Liikepinta-alaa 138 m². Henkilökuntaan kuuluu 4 vakituista ja 2 tilapäistä henkilöä. Myyntiartikkelit: elintarvikkeet, kemikalit.

KPO:s matbutik

1932-1969

Libeckska Sjukhuset - Sjukhusgatan

1932-1969

Libeckska BB – Sjukhusgatan (Tidigare Alkulan koulu)

Alkula skola
1922-1932

1950-tal

Hagströms Läderfabrik Ab 1896-1981

Fabriken sysselsatte
som mest 600 personer
på 1950-talet

A.L Hagström
1876-1962

Hagströms Läderfabrik Långbrogatan

*Fyra
generationer
Hagström*

Anders

Olof

Leander

Mark

Hagströmin Nahkatehdas - Hagströms Läderfabrik 1956

Kuvat/Bilder: Sulo Lund, eturivissä 2. vas./2. fr. vänster

Arbetsdagen är slut
1958

Peter Slotte

Atomo

Lehtos hus

Bild: Leo Torppa

1964

Långbrogatan 4 Bilcentralen Atomo 1948-1993

VD Runar Nyström

Atomo Oy:n liiketalon komea julkisivu Pitkäsillankadun puolelta nähtynä.

Bilförsäljning och verkstad

Källa: Vanaja Viesti / 1964

K-P Maanviljelyseuras hus
*Granne till Norrgårds
Senare Lindroos Gulf*

An aerial black and white photograph of a residential neighborhood. In the upper right, a large, multi-story building with many windows, likely a school, is visible. To its left, a church with a prominent steeple is partially obscured by trees. The rest of the area is filled with smaller houses and dense foliage. A vintage car is parked on a street in the lower right. White arrows and text labels are overlaid on the image to identify specific locations.

Norrgårds

K-P
Maanviljelysseura

Onni Långsveds buss

KePas Esso
f.d. Hakalax
polishäkte

Runar Boijer

Bild: Leo Torppa

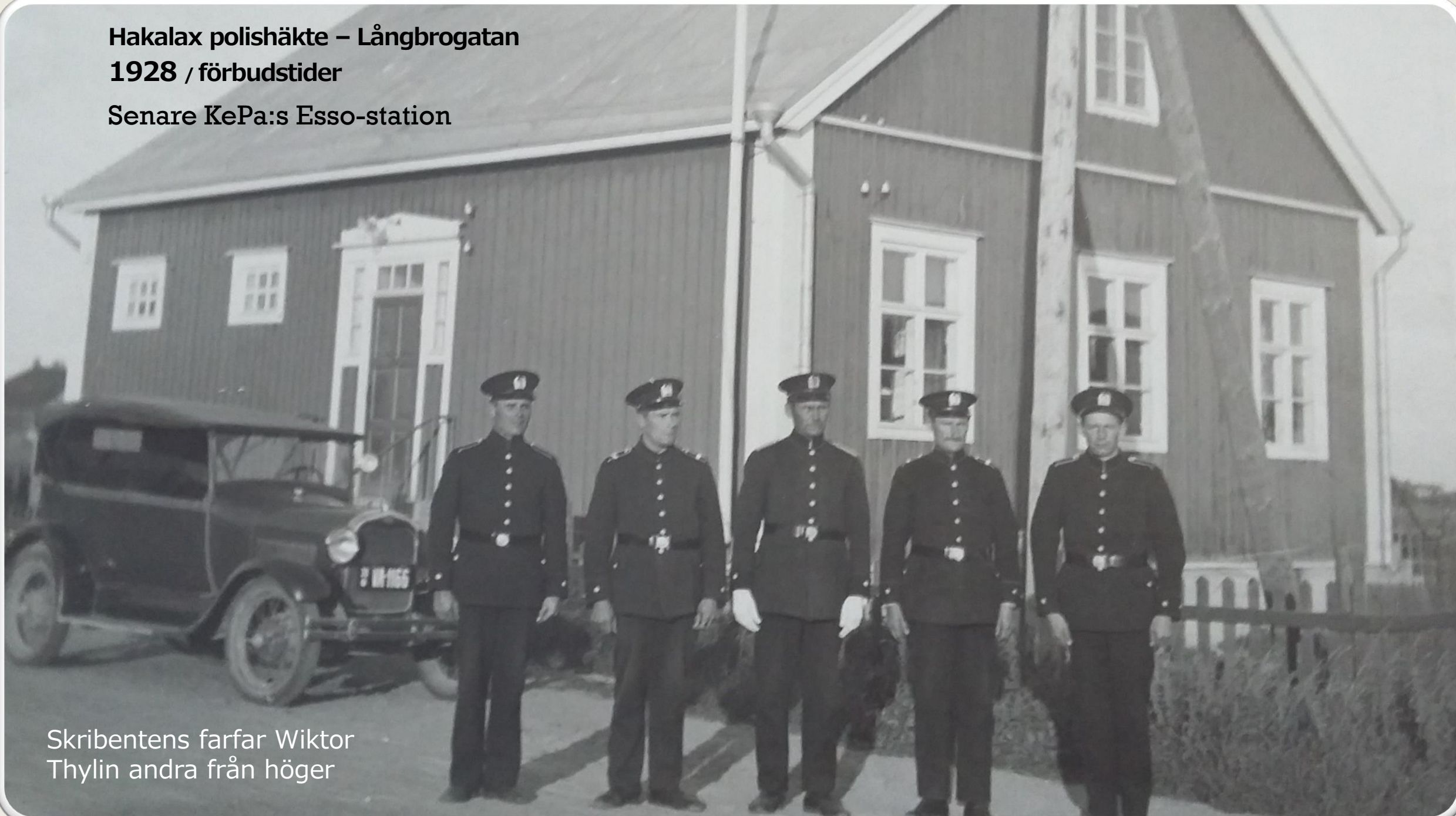
Långbrogatan 7
1928

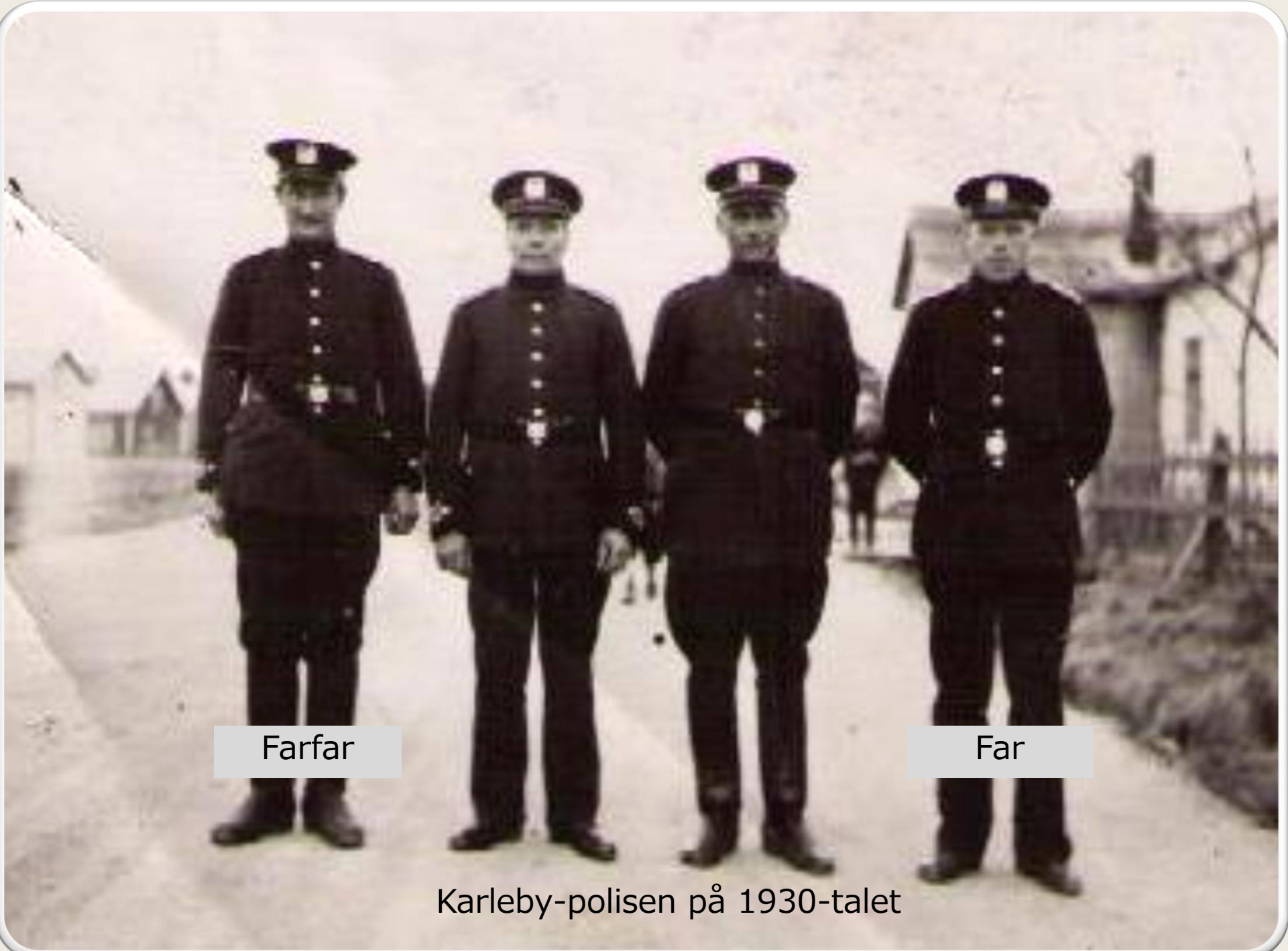
Familjen Wiktor Thylin
framför sitt nybyggda
hus på Långbrogatan

Hakalax polishäkte – Långbrogatan
1928 / förbudstider
Senare KePa:s Esso-station

Skribentens farfar Wiktor
Thylin andra från höger

Farfar

Far

Karleby-polisen på 1930-talet

Mina Kvarters-lekkamrater

Hagströms kvarteret 1949-1955

Kalle Norrgård

Lasse Lehmus

Gustav Forsell

Timo Paavola

Kalle Muromaa

Leif Lehvonen

Bengt Pettersson

Seppo Långsved

Ulf Brandt

Sten Hagström

Hellstén

Asplund

Lehto

Terasshuset 1955-1960

Goga Wiklund

Kitti Wiklund

Rabbe Smedlund

Harry Björk

Christoffer Wiik

Hongells flickorna

Nehrenheim

Savela Barnträdgård
1951

N:o 13948 KOKKOLA
GAMLAKARLEBY

1950-tal

Isokangas

Thylin

Polishäktet

Långsved

Lummig miljö på 1950-talet

Norrgårds hade hästar och kor på sin tomt
(Atomo)

Lars-Eric Thylin / 2023

Fotbollsplan

Norrgårds

Thylins

KePa

Långsved

Polishäktet

Hagströmin tehtaat 1950-luvulla.

Hagströms fabriker 1950-talet.

VNB/KHRM

Långsveds – Lindroosin Tukku – Chydenius skola

Leo Torppa

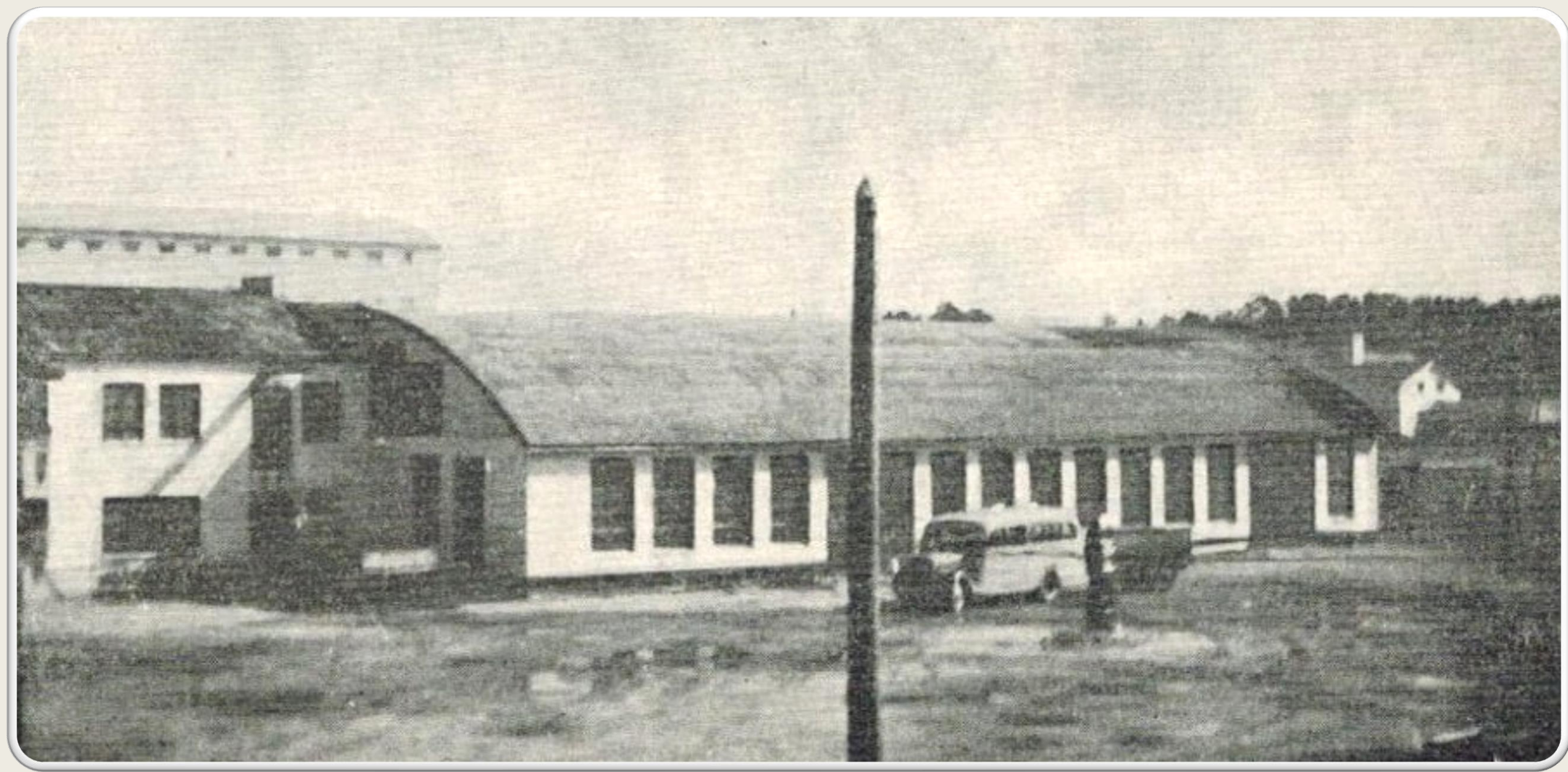
Onni Långsveds bussar

Före rivningen av de sista
trähusen vid norra delen av
Långbrogatan

Allt har sin tid...

KePas verkstad

Peter Slotte

Heikki Huhtamäkis
Karamellfabrik
(nuv. Kallestorg)

HUHTAMAEN TEHTAAT

A/B HUHTAMAKIS FABRIKER

1950 - talet

Perkas ab
1937-1960 talet
skinnprodukter

Mattsons
begravningsbyrå
(Till vänster)

Suomen Marjats
fastighet

Pahkalas matbutik,
Kemikalie Kempa, Repolan
Tukku (V.Froloff)

ÖK:s matbutik mittemot i
Perkas fastighet

I bakgrunden till höger
Hallmans bilaffär och
Karleby Sparbank

Oy Perkas Ab

1937-1960 talet

Läderekiperingsfabrik
med eget garveri i
Vittsar

Helge (Hannes) Hagström
Kommunalråd 1985

D. PERKAS Ab.

Carl-Gustav Store

De två byggnaderna i hörnet av Långbrogatan 12 och Snellmansgatan, tillhörde Perkas AB.

Trähuset i gathörnet var delvis fabrikslokal, tills det vita stenhuset byggts i slutet av fyrtiotalet.

På övervåningen av trähuset fanns mitt föräldrahem fram till julhelgen 1951.

Pappa var tidigare delägare i Perkas AB.

imotilika
odsaaffin

M. E. Wright

f.d. Mattsons begravningsbyrå, Akku-Teho

SCAN-AUTO LANIA

SAAB

SCAN-AUTO

WISINT

Suomen Marjat

Carl Hagström

Långbrogatan 12

Helge Hallmans bilaffär 1955-1970

Tässä talossa

Pitkänsillankatu 12
Teette AUTOKAUPAT joustavasti.
Edustamme näitä automerkkejä:

AUTOKESKUS ATOMO Oy.
Puh. 2084, 2804

HELGE HALLMAN Oy.
Puh. 2089, 3127

Bilaffären på Långbrogatan i mitten på 1950-talet.
Autokauppa Pitkänsillankadulla 1950-luvun puolessa välissä.

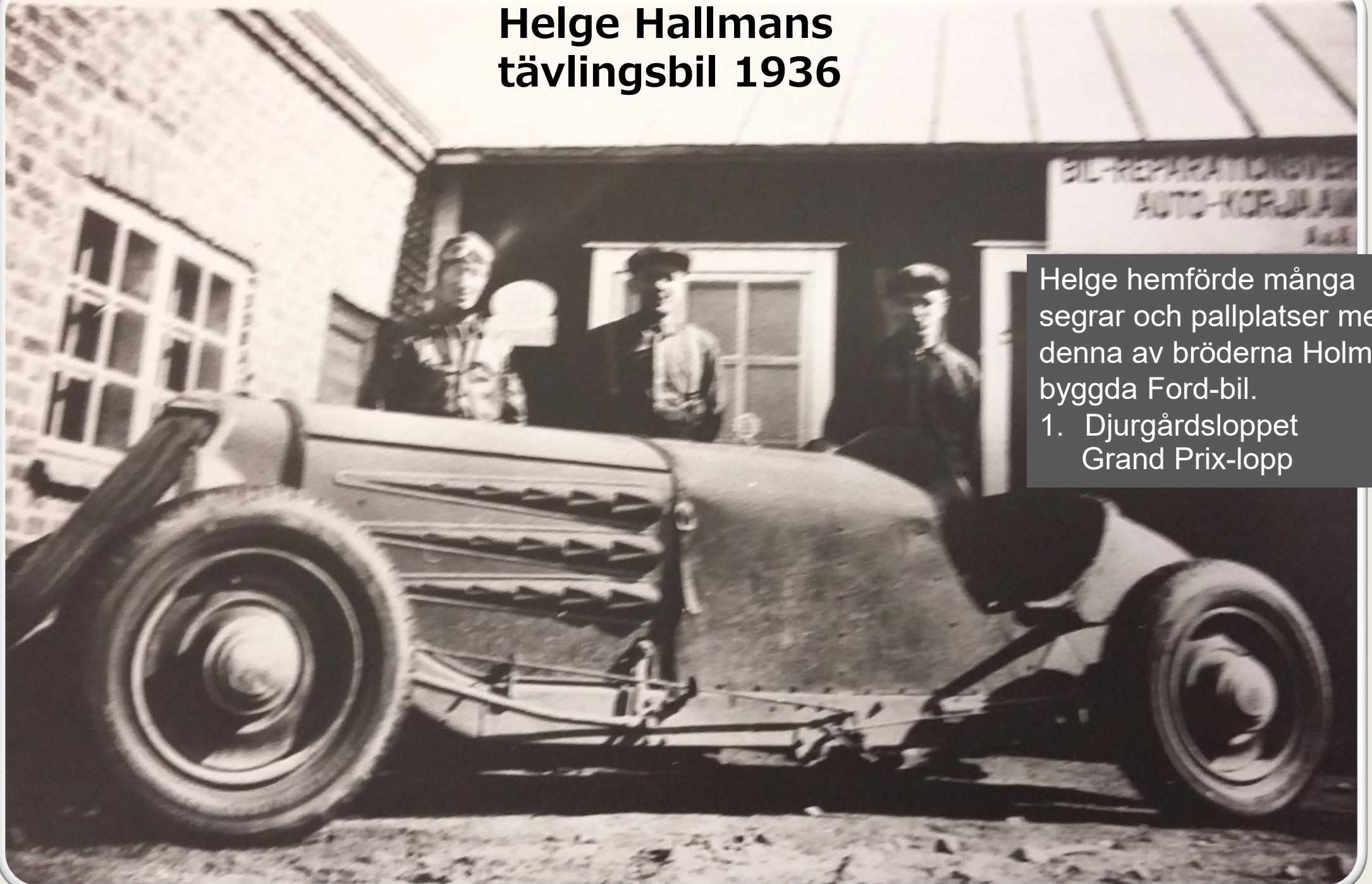
Veikko Hakulinen mottar sin nya
Peugeot av Helge Hallman.

Helge Hallman

Racerföraren
Bilhandlaren
Trafikanten

Helge Hallmans tävlingssbil 1936

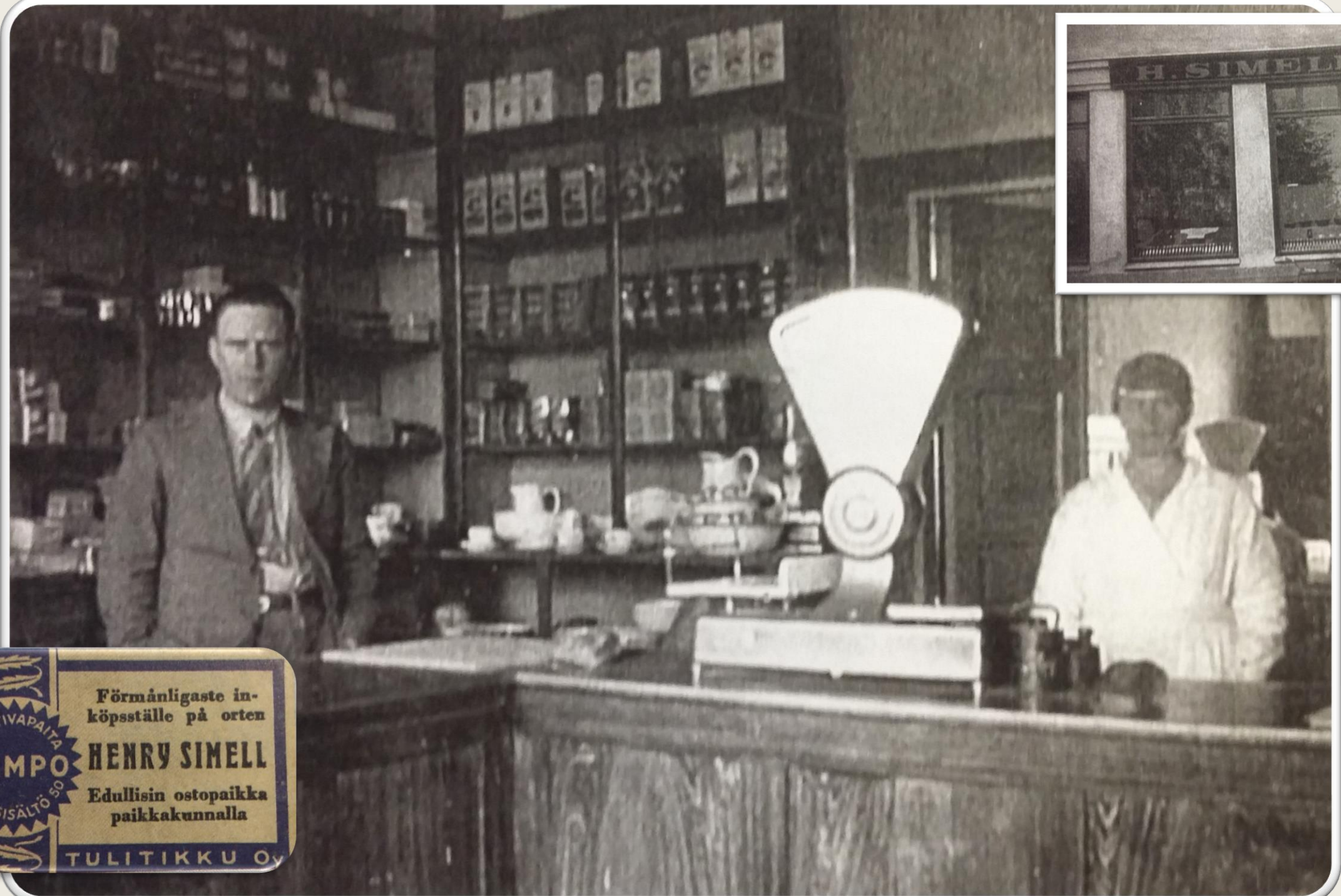
Helge hemförde många
segrar och pallplatser med
denna av bröderna Holmvik
byggda Ford-bil.

1. Djurgårdsloppet
Grand Prix-lopp

Finniläs affärshus

Byggt av Johan Finnilä
1933

 TRUSTIVAPAITA

SAMPO

 KESKISISÄLTÖ 50

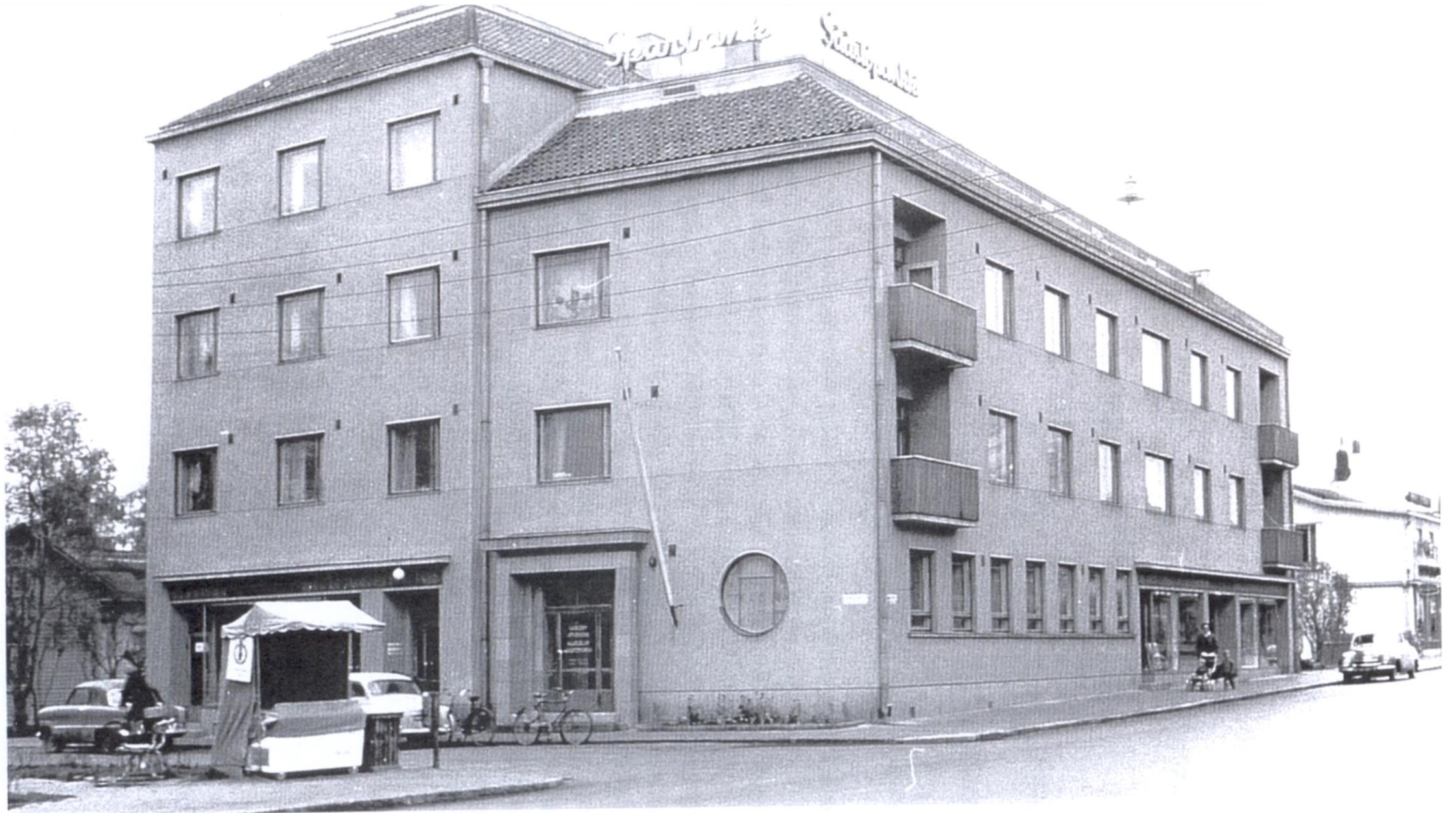

Förmånligaste in-
 köpsställe på orten

HENRY SIMELL

 Edullisin ostopaikka
 paikkakunnalla

TULITIKKU Oy

Karleby Sparbank - Kaarlelan Säästöpankki

Karleby
Sparbank
"Peräbankko"
1960

Valdemar
Brandt

Gamlakarleby och Karleby sammanslås vid årsskiftet 1976/1977

KARLEBY KOMMUNALKANSLI

Landskommunens
kommunalkansli
verkade här mellan
åren 1972-1977

Inga nöjda miner vid
kommunsammanslagnings-
-tillfället 1976/1977

*Fr.v. Henry Hassel, Ingmar
Kåla, Niilo Ahonen, Pentti
Pulakka*

Bror Hagström
Kommundirektör 1971-1976

Källa: Karleby sockens historia IV

Karlebyörnens avtäckning 1951

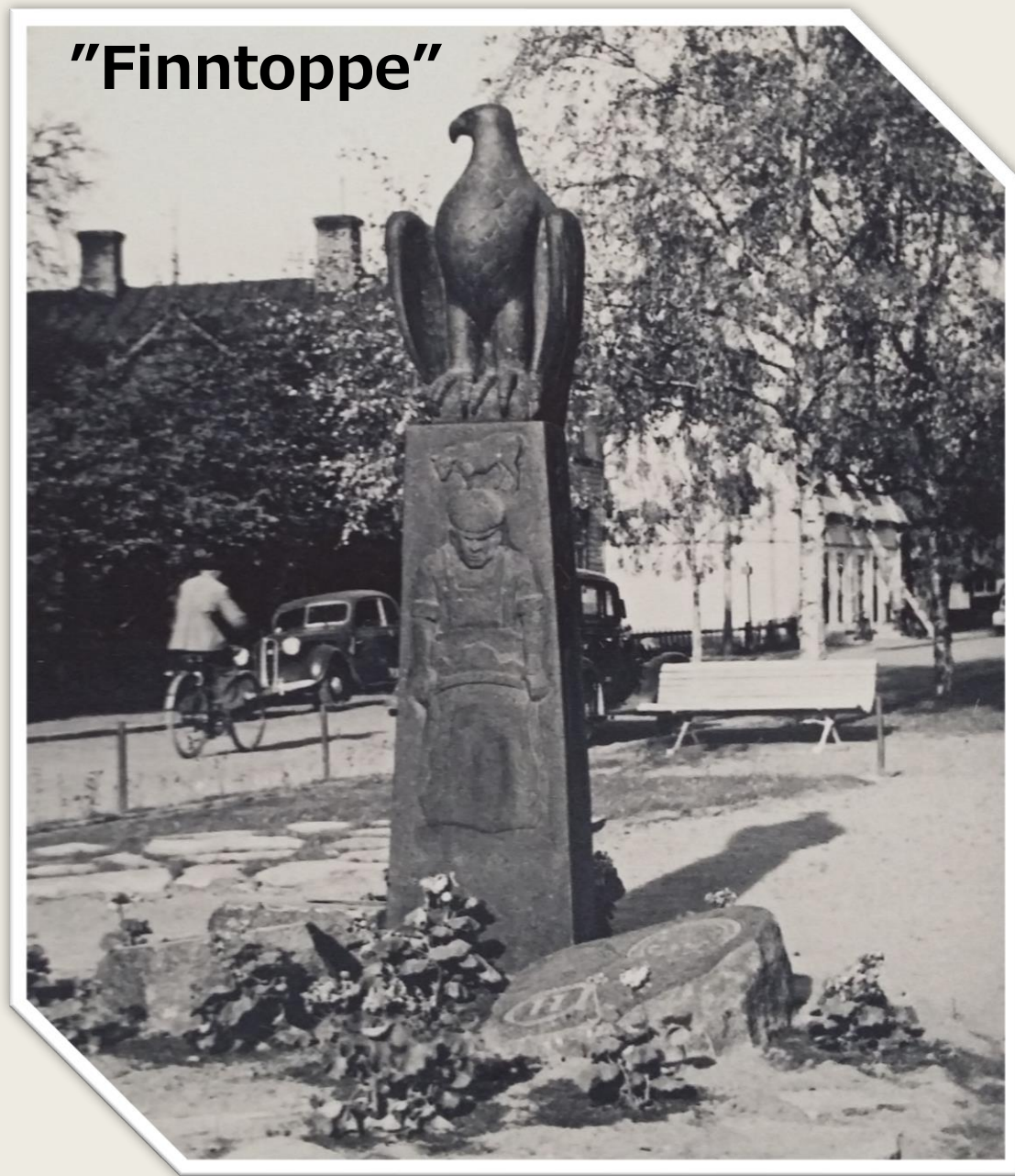
Långbrogatan - Karlebygatan

Kokkopatsas Karlebyörnen

Tillägnas garvarnäringsen
Planerad av Essi Renvall
och finansierad av
Heikki Huhtamäki

Finntoppe Uttal: [finntoppe]
Det ironisk skämtsamma namnet används om
statyn av Essi Renvall föreställande en örn och
bilder på de olika näringsgrenar som varit
viktiga för staden: fiske och industri med tjära
och läder som viktiga exportvaror. När
örnstatyn avtäcktes i början av 50-talet lär talet
endast ha hållits på finska och de
svenskspråkiga Karlebyborna började då kalla
statyn för *Finntuppen* [finntoppe]
Källa: SLS/Svenska Litteratursällskapet

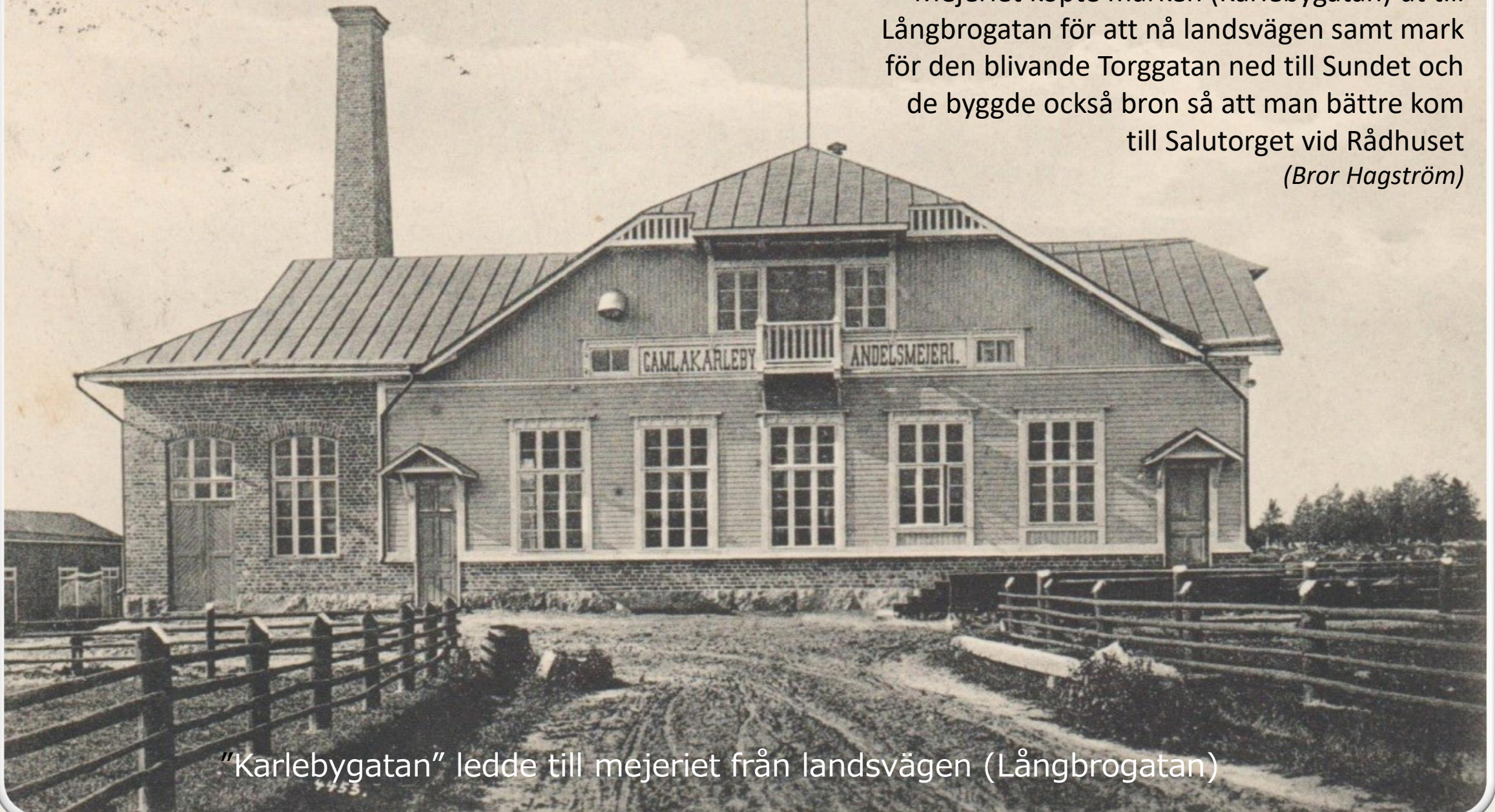
Står mellan Terasshuset och
Sparbankshuset

1905-1961

Gamlakarleby Andelsmejeri. Kokkolan osuusmejeri.

Mejeriet köpte marken (Karlebygatan) ut till Långbrogatan för att nå landsvägen samt mark för den blivande Torggatan ned till Sundet och de byggde också bron så att man bättre kom till Salutorget vid Rådhuset
(Bror Hagström)

"Karlebygatan" ledde till mejeriet från landsvägen (Långbrogatan)

Peter Slotte ©

1964

Terasshuset
1942

HOTEL ACCAFRANCHE

1952

1958

1 – maj tåget
"eespäin väki
voimakas"

Fotat från vår balkong
på 4-våningen i
Terasshuset

N:o 1949

KOKKOLA
GAMLA KARLEBY

KOP

TB

HOTEL GRAND

FENNIA-PATRIA

OSKI

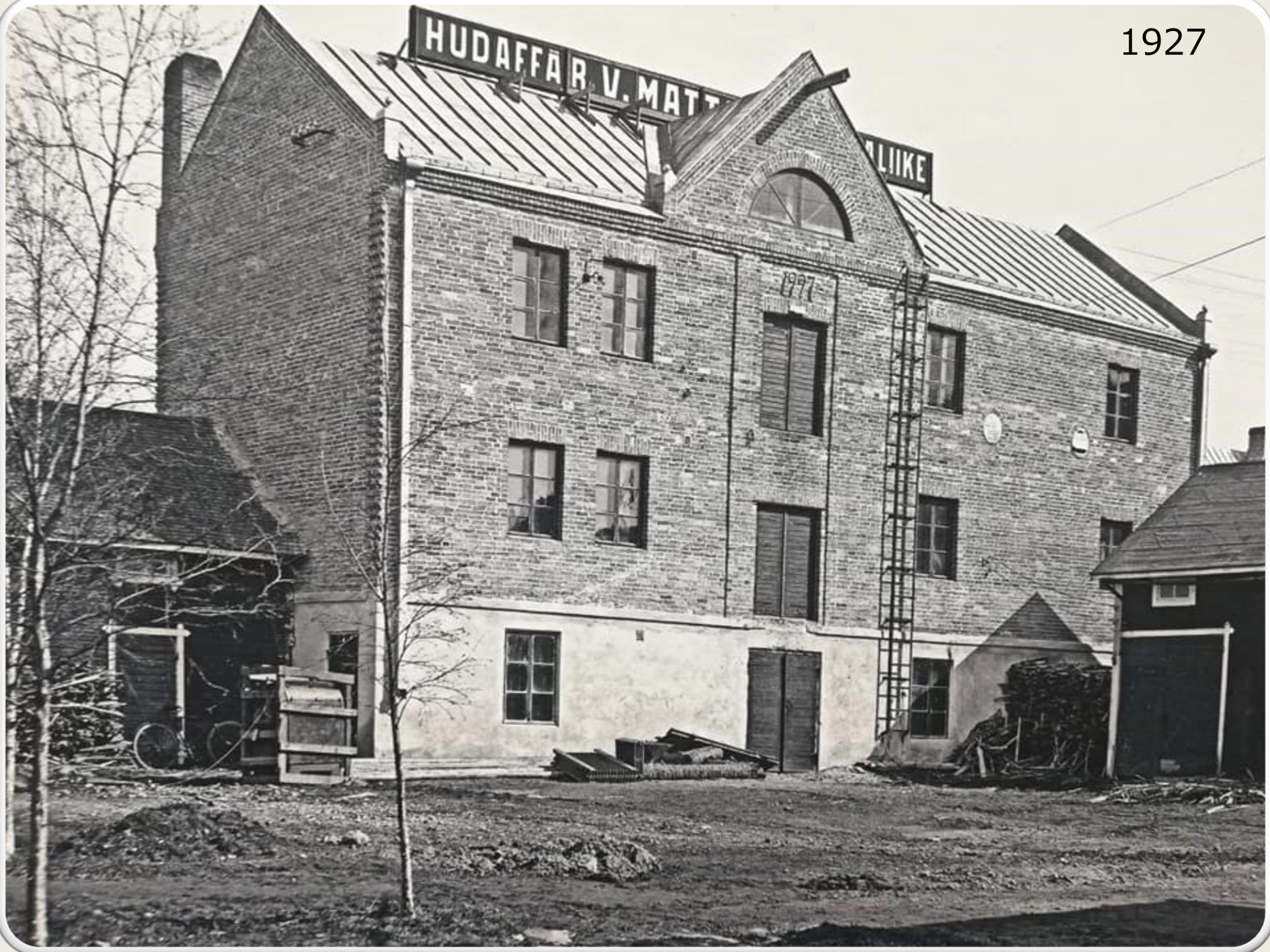
PEUGOT

YHD-18

6212

6431

1927

Verner
Mattsson

Mattssons hus

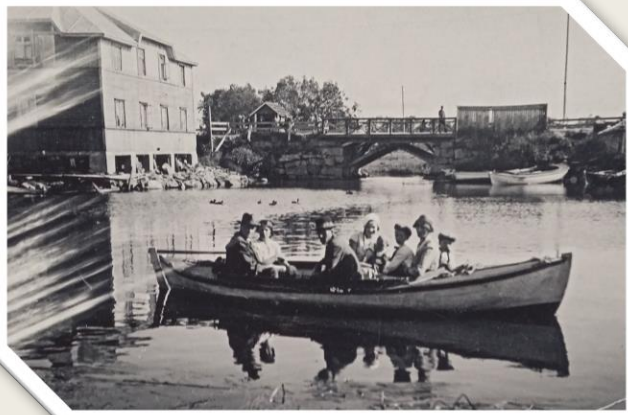

Keijo Jokinen

Nikkilä – Vape – Vahlsberg – Finnilä

Axel Hagas korvfabrik

Båtutfärd på
Sundet utanför
korvfabriken 1933

Kopparhuset
1967

Kvarngården
1967

Livlig
busstrafik
från Nikkiläs
busshållplats

Leo Torpp

1965

KOKKOLA
KIRJAINEN, PÄPPI, ALPPA

Långa Bron år 1900 med Widnäs Gästgifveri i bakgrunden

S. är här för mig & behöva ha min och vatten

Det är alla följ: Emoghyl är det är kaffet

*Kokk
Kirjap
Det
vår
lag
är
är
är
för
kenn
ing
br
och
de
de*

1950

Långbrogatans
asfaltering
1950

Gamlakarlebys första asfalterade gata

Långbrogatans bygge

Fennia-baren – 1950-talet
("Vicki".Nehrenheim)

1950-talet

Fennia kiosken, Kemikalia Widlund,
Gunnar Anderssons bilaffär

1964
Peter Slotte ©

lita
reät
-
t

TB

TEBOIL

HUOLTO TEBO-KAASU HUOLTO-SERVICE

TEBOIL

1975

KOP-huset
1963

Fastigheten byggd
1939

Hotell
Grand

Livliga "Affärsmöten" på Hotell Grand

Bertel
Hagström
var hotellvärd

Hotell Grand var
garvarnas
samlingsplats
med färgstarka
Möten

1941

KP-HUSETS BYGGPLATS
1941

Indola-huset 1938

1957

Peter Slotte ©

1958

Leo Torppa

SUOMEN VÄRI

FINSKA FÄRG

SUOMEN VÄRI

FINSKA FÄRG

KAMPAAMO *Sally Laine*
DAMFRISERING

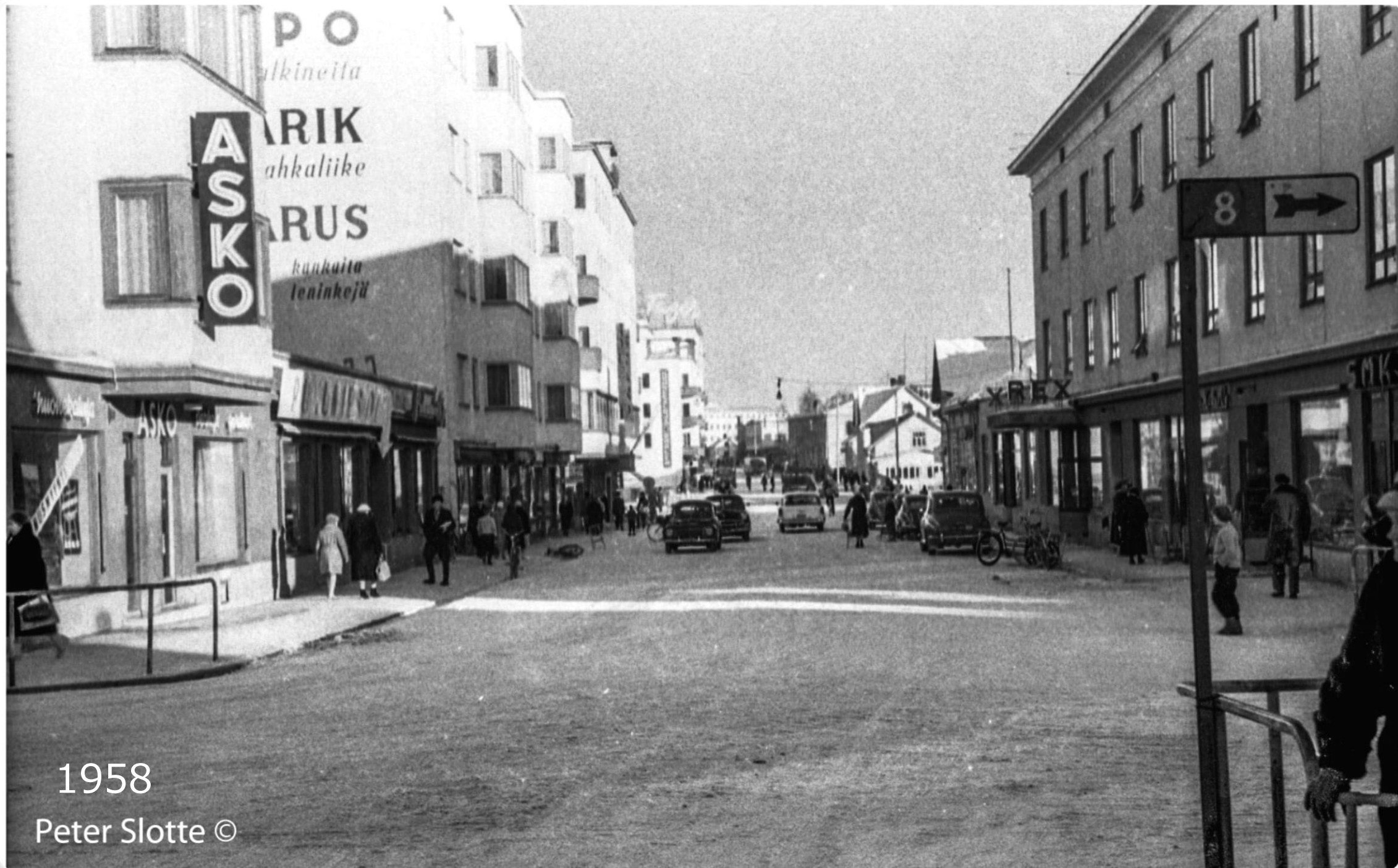
KAMPAAMO *Sally Laine*
DAMFRISERING

FINN

SUOMEN VÄRI - FINSKA FÄRG - SUOMEN VÄRI

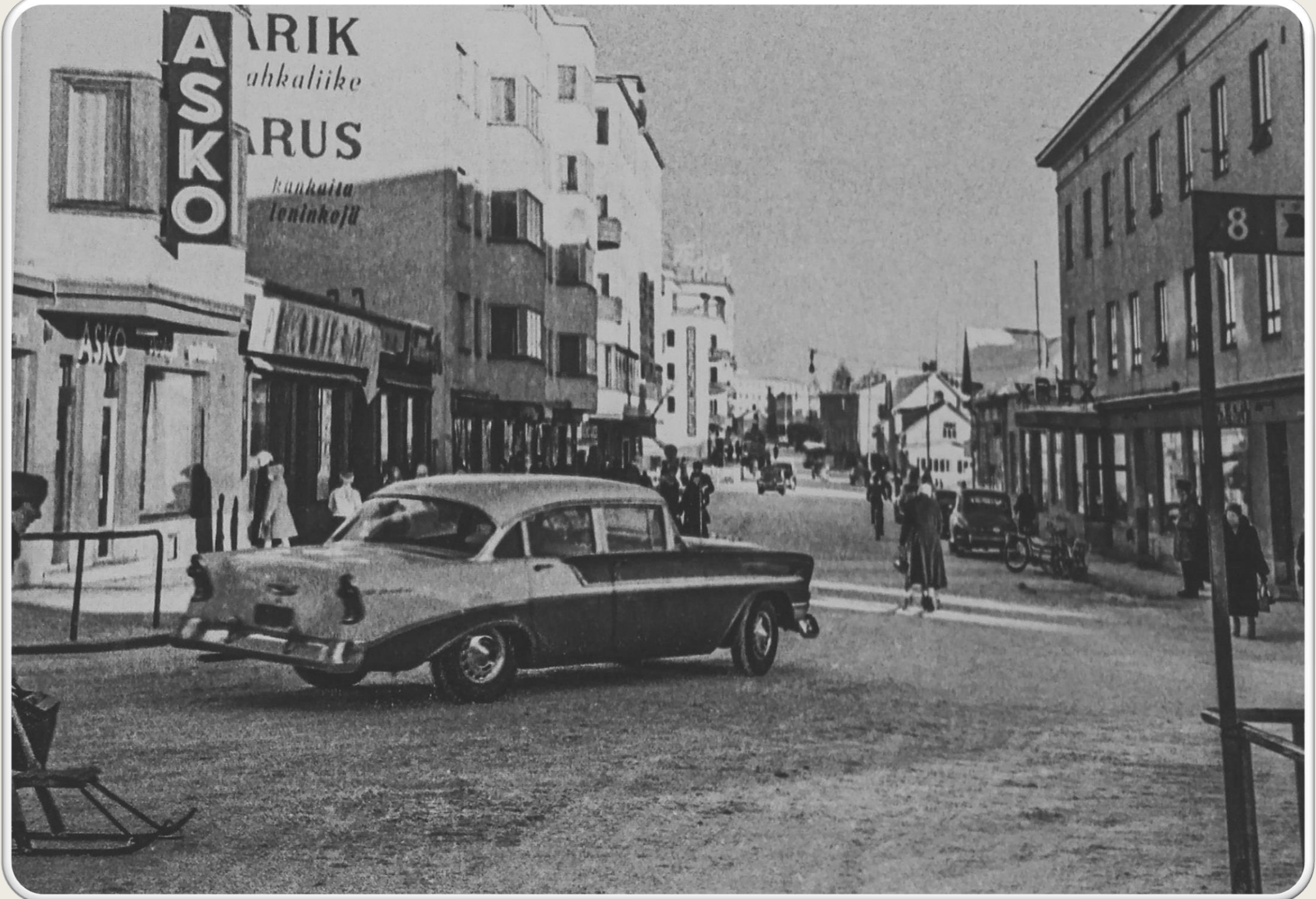
SUOMEN VÄRI - SUOMEN VÄRI - SUOMEN VÄRI

1958

Peter Slotte ©

Leo Torppa

1940

Kjellmanska
huset

PREST

APTEEKKI
APOTEK

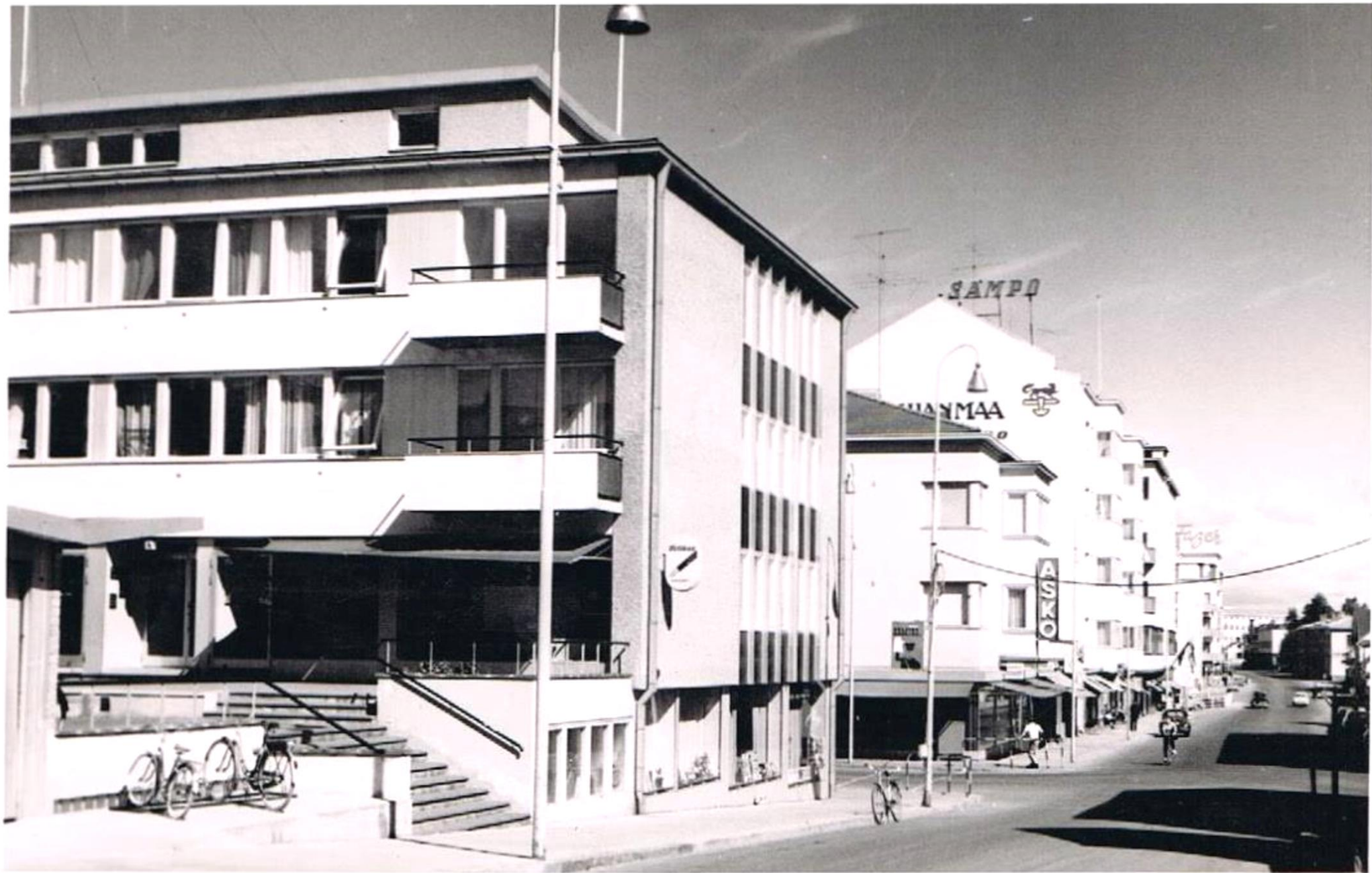
KIRJALUKKUR

APTEEKKI • APOTEK

DIAMANT

KUIVATUUSCENTRUMI

KIRJALUKKUR

KOKKOLA
AIRJAPAINO - PAPERIKALUSTE

Långa bron

Donners hus

Öllers / Prests

Nordiska dagarna

1952

Prests
affärshus
1950-talet

*Nytt affärs- och bostadhus
i 4 våningar planeras i Gkby*

Bild: Peter Slotte
50-talet

Hus som försvinner. I morgon inleds rivningen av trähusen på den prestska tomten i hörnet av Strandgatan och Långbrogatan. Ett fyrvåningshus med många affärslokaler placeras i stället på denna del av tomten.

Rivs ur vägen för nya
Prests affärshus

Bild: Rolf Prest

Donnerska huset
1760 / 1810

Bild: Juhani
Willman/2023

G.A. Öllers
och senare
Alexander
Finniläs
handelshus

G.A. Öllers handelshus

byggd 1862

Handlanden
Alexander Finnilä
1869-1931

Handelsman
Rickard Prest 1935-

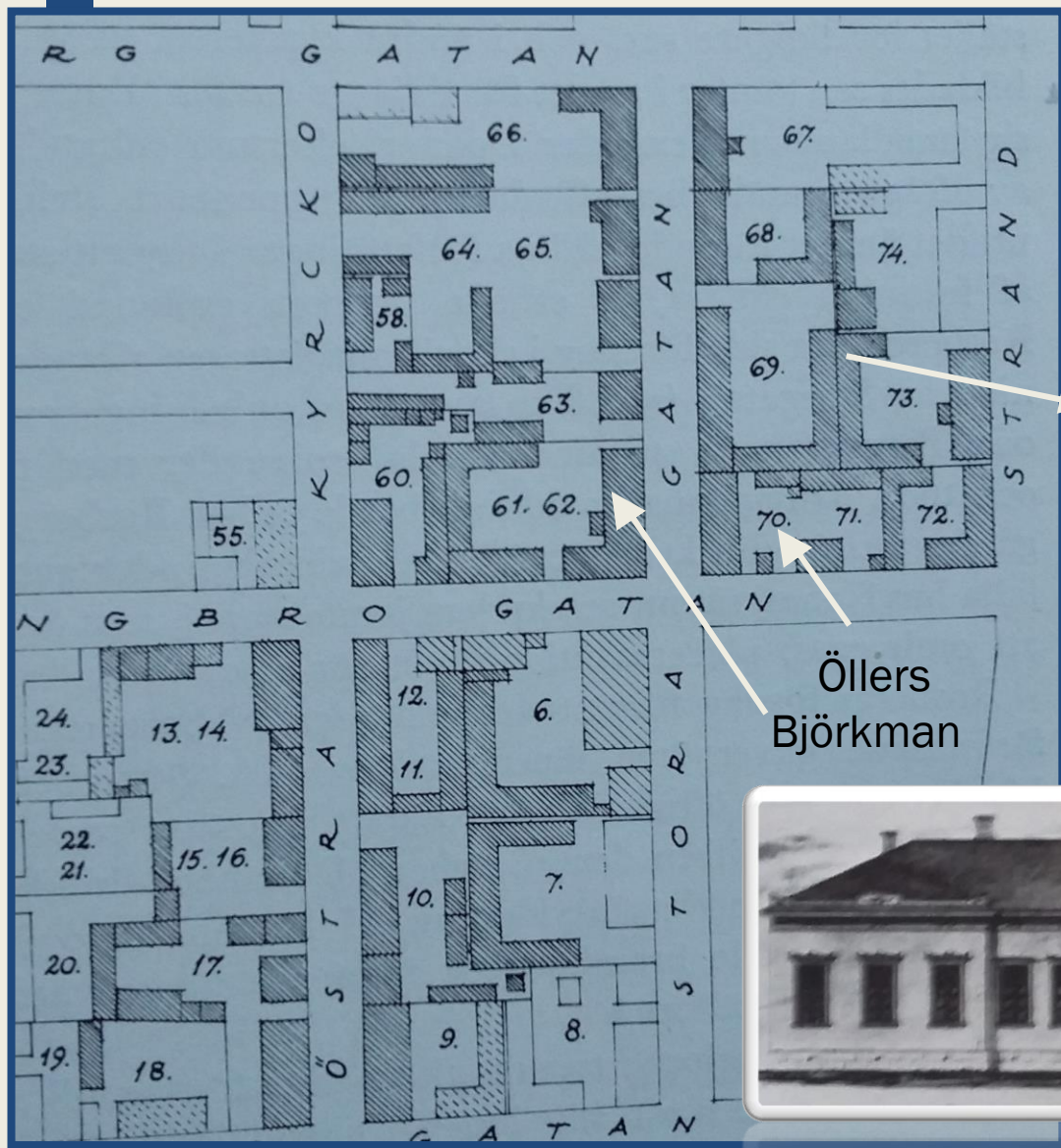
Granholm & Koll
1925.

Tyghandeln var omfattande

A/B Granholm & Koll O/Y
Gamlakarleby
Storgatan 12. Tel. 1045 & 1062

Stadens centrum brinner i december 1860

Fyra kvarter i den förnämsta stadsdelen med 24 av stadens bäst byggda gårdar brann ner. Stadens affärscentrum förstördes.

Systrarna Rosa och Evelina Kyntzell överlät sina tomter till staden med förbehåll att de upplåts till "allmän promenad" - Chydenius parken idag.

rsbt
n s
1941

På den här bilden som är från 1941 syns byggnaderna mot Strandgatan som hörde till Öllers handelshus. Grossisten Gustaf Öller var infödd gamlakarlebybo, hans far Georg var posttjänsteman i staden. Handelshuset byggdes 1864 och var i tiderna en av de största byggnaderna i Gamlakarleby. Bilden tillhör familjen Prest.

G.A. Öller
(1819-1905)

Öllerska Gården

Gustaf Adolfs föräldrar:

Georg (Göran Johan) **Öller**,
postmästare i Gamlakarleby
och titulärråd, f. 1786 i
Nyköping, d. 1863 i
Gamlakarleby.
(Öllerska stamfadern)

Maria Christina
Österman, f. Clasén.

Georg Öller och Maria f.
Österman, troligen från år
1861, då Georg fyllde 75 år.
Fotografiet är inte en
daguerrotyp, utan gjord
med den då rätt nya
silverbromid-metoden, som
då tydligen redan nått
Gamlakarleby

Källa: Lars-Erik Öller

*Prof.emer.
Stockholm
(3.2.2025)*

Gatuarbeten 1956

Kokkolan katujen pohjustustyöt jatkuvat. Muutamia päiviä sitten joutui Pitkäsillankatu välillä Rantakatu —Isokatu käsittelyn alaiseksi. Ko. katujen välillä sijaitsee nk. Franzenin mäki. Koivinkone tyhjentää parhallaan kauhaansa kuorma-auton lavalle.

Gamlakarleby Långbro gatan
Kokkola Pitkäsillankatu

"Borgmästargården"

1839 / Jan Forsén

"Borgmästargården"
Fastigheten byggd 1839
av rådmann Jan Forsén

Handelskompaniet
Företaget startade
1919 och nuvarande
byggnad är från 1950-
talet

Handelskompaniets
realisationsdagar drog
mängder av folk från
landsbygden

Edvin Franzén
Kommerseråd

Långbrogatan 37/Storgatan 10
I gårdsbyggnaden inleddes den industriella
tillverkningen av kläder år 1933

ATT FÅ JOBB EFTER AVSLUTADE STUDIER

En berättelse om min första arbetsansökan

Jag måste få berätta historien om min första platsansökan efter studier och militärtjänst.

Året är 1967. Jag har nyss blivit civil som skivvarunderofficer från Dragsvik.

Mamma hade klippt ut en platsannons i Österbottningen som gällde "En kalkylator till Gamlakarleby Handelskompani". Hon tyckte att detta kunde vara något för mej.

Sagt och gjort. Jag satte mig vid köksbordet och skrev en ansökan med självsäkra fingerslag på tangenterna i min lilla Facit-skrivmaskin.

"ÄRADE ARBETSGIVARE

Hänvisande till Eder platsannons i Österbottningen den..."

Jag satte ansökan, betygen och ett par arbetsintyg från mina sommarjobb i en nyinkaffad liten portfölj. Klädde mig i en mörkblå kavaj med ståkrage och silverknappar och promenerade längs Långbrogatan till Handelskompaniets beklädnadsaffär i hörnet av Storgatan.

Jag visades nedför den breda trappan till källaren och lagret.

Kommerserådet Edwin Franzén och ekonomen Karl-Erik Franzén stod mellan klädställningarna. Jag gick frimodigt fram, tog dem i hand och presenterade mig.

Kommerserådet frågade mej, att "Sa du att du heter Thylin? Var din pappa SFP-politiker i Gamlakarleby?"

Jag svarade JA, utan att riktigt förstått frågan.

"VI BÖRJAR PÅ MÅNDAG", blev det snabba svaret.

Jag tackade vördsamt och avlägsnade mig.

Då jag kommit ut på Långbrogatan insåg jag att portföljen med ansökningshandlingarna fortfarande fanns öppen i ett krampaktigt grepp. Jag kom också på att jag glömt att fråga om lönen!

Men vi började på måndag och lönen fick bli till en senare fråga.

Lars-Eric Thylin

Min närmaste förman, ekonomichefen Heimer Saarukka och jag som nyanställd kalkylator år 1967. Observera vår viktigaste kontorsmaskin/dator – "Snurran"

Eglé Björkmans gård
Byggd 1862

Apotekarparet Yrjö Roos "Stamapoteket"

1970-tal

Storgatan 11 - Långbrogatan

Sista järnhandeln i centrum
(Tidigare Björkmans)

Edvin
Renlund

Björkmans gård
1862

Rooska Gården
1813

Anders Roos d.y.

Historisk händelse på Långbrogatan
3.9.1819

**Kejsar
Alexander I:s
besök i
Gamla Karleby**

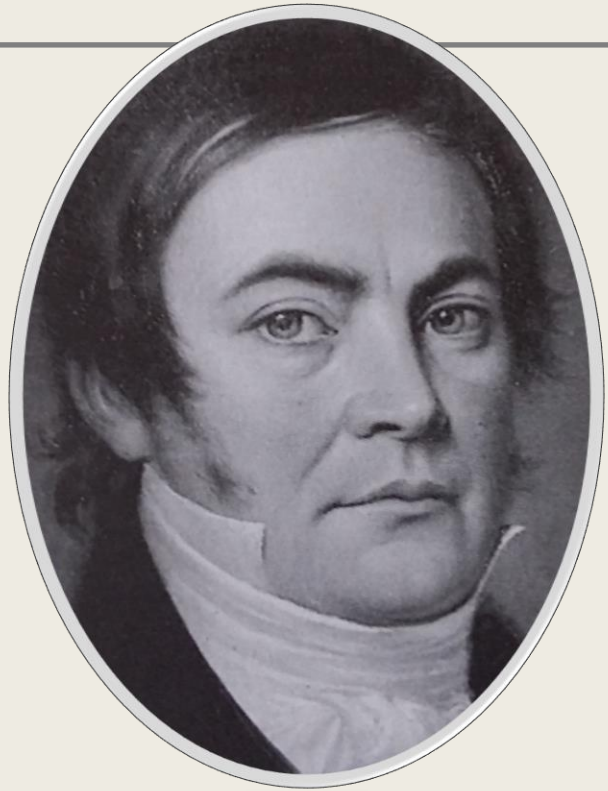
*Rysslands kejsare
Finlands storfurste 1809-1825*

3.9.1819 besökte
Kejsaren Gamla Karleby
och Rooska gården

*Värdepåret Skeppsredaren och Rådmannen Anders Roos
med hustrun och rådmaninnan Maria Sophia Roos*

45 minuter med kejsaren

Anders Roos d.y.
1785-1842

Maria Roos
1787-1856

Kejsaren kommer !

Tio trespann med hästar anländer till Rooska gården längs Långbrogatan klockan tre på eftermiddagen. En stor **folksamling tog med hurraa-rop** emot kejsaren och hans följe.

Mottagningskommittén med Vasa läns guvernör, stadens borgmästare och råd samt stadens läkare, och prost samt värdparet, skeppsredare **Anders och Maria Roos** tog emot vid husets mäktiga trappuppgång. Alla i rådet var klädda i enhetlig klädsel med mörkgrön kavaj med röda poletter samt vita byxor, spetshatt och svärd.

Den höga gästen hälsades med aktningsvärda ord, som hans majestät åhörde vördsamt. Därefter ledsagades kejsaren till husets andra våning.

Vid trappan stod sex societetsfröknar och strödde blommor framför kejsaren.

Rooska gården

Dyrbara förberedelser

Övre våningens hörnrum hade inretts till kejsarens sovrum. Man hade låtit tillverka en fartygsformad säng i mahogny med förgyllda ornament och en trappavsats beklädd med en turkisk matta. Sängtak med segeldraperad sidengardin.

Enligt magistratens protokoll förlöpte kejsarens och stadens umgänge i vänskaplig anda. Den höga gästen berömde stadens renlighet och de charmfulla husen. Kejsaren var nöjd över borgmästare **Winges** rapport gällande stadens goda ekonomiska situation. Under hela besökstiden rådde en glad stämning i salen.

Klockan var litet över tre, då kejsaren helt obegripligt för de närvarande plötsligt gav order om att spänna för hästarna. Han ville fortsätta färden omedelbart och vägrade bli kvar till middagen. Maten var redan klar förutom kaffet som fru Roos blev tvungen att hämta från grannen, handelsman **Kröger**.

Värdparet kunde knappast trösta sig med gästens vänliga avskedsord vid gårdsporten:

”Vi har haft trevligt under vår vistelse här”. – Besöket varade i 45 minuter.

Besöket varade i exakt 45 minuter

Den besvikna värdinnans känslor kunde eventuellt mildras av det **med briljanter dekorerade halssmycket**, som kejsaren överlämnade till minne av sitt besök.

Halssmycket är avbildat på det av J.E.Lind målade porträttet av Maria Roos.

Finns numera på Finlands Nationalmuseum

Besvikelse bland värd och folk

Snopet stod värdparet Anders och Maria Roos samt hela den festklädda mottganingskommittén och åsåg de tio hästspannen med kejsaren och följe avlägsna sig längs Långbrogatan över det uppstädade Sundet och Långa bron mot nya mål under sin långa resa i sitt nyvunna Storfurstendöme.

Även Folket ser med förvåning hur kejsaren efter en så kort stund plötsligt åker iväg. Man hade förberett besöket i veckor. Putsat upp omgivningen, målat fasaderna, gömt undan djuren i den närmaste omgivningen. Klätt sig fint och lagt ner sina arbeten för att bevittna besöket. – VAD GICK FEL ?

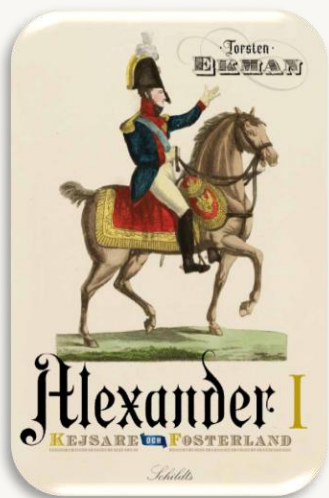
Långa bron

Rooska gården

Feltolkat arrangemang ?

LYX OCH GLANS I STÄLLET
FÖR DET NYVUNNA
FINLANDS VARDAG

Kanske kejsaren hellre önskat få se folkets vardag.

De enkla sjömanshemmen eller smedsstugan på Gamla Varvet?

Rooska glansen hade han tillräckligt i sina palats

Roska gården från Långbrogatan på 1890-talet

Målerifirma Veli Orell
Måleri & Skoaffär

Långbrogatan 41

Kappatehdas 1938-1941 (Franzén & Vainio)
Handelskompaniet 1941-1960

Gamlakarleby Handelskompani
Gamla fabriken (nuv. Anttila P-hus)

**Nordiska Dagarna
Parad på
Långbrogatan i
juni 1962**

Hörnet av
V.Kyrkogatan
(nuv. Anttila P-hus)

1694.

Pedagogiet

Gamlakarleby Renlundska museet

Kokkola Renlundin museo

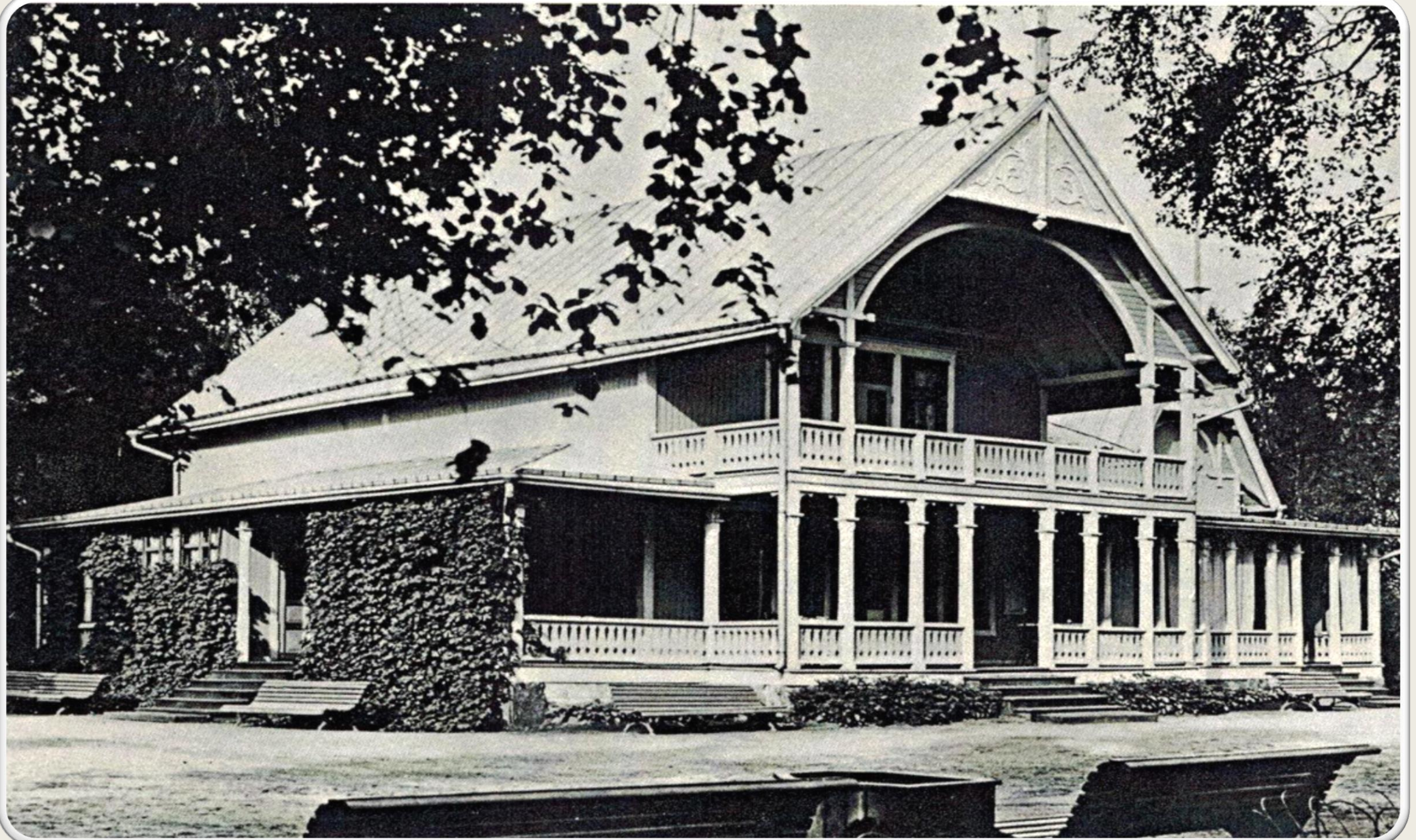
• Metodisternas Emanuelkyrka i hörnet av Gustav Adolfsgatan och Långbrogatan. Huset hade byggts år 1890, och det revs år 1974. Leo Torppa.

Parkrestaurangen
1865 / 1899

Revs 1958

Gamlakarleby, Västra parken
Kokkola

KOKKOLA Puistoravintola
GAMLA KARLEBY Parkrestauranten

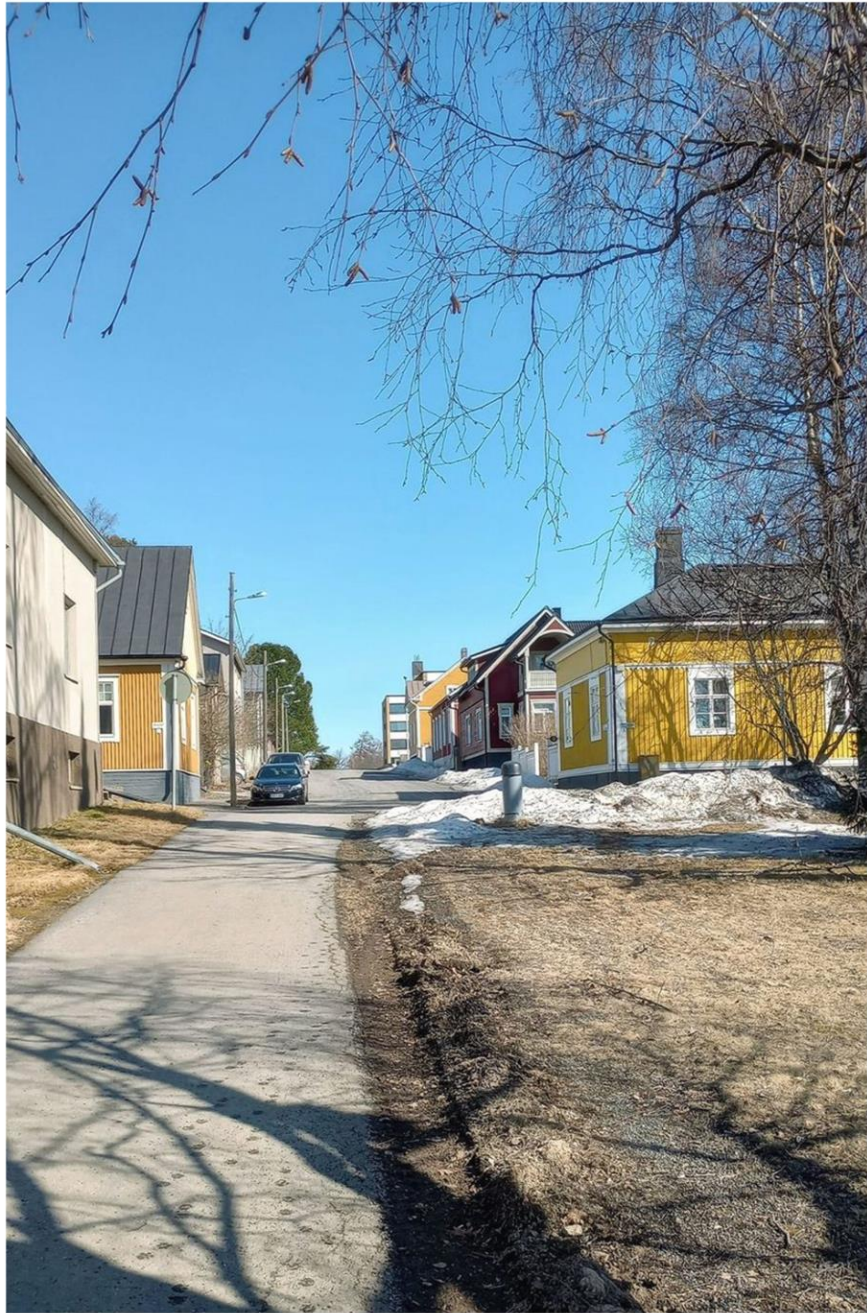
Parkrestaurangen
Mikado
1933

Västra Parken
blev en
allmän park
på 1860-talet

Karl G Nylund
1973

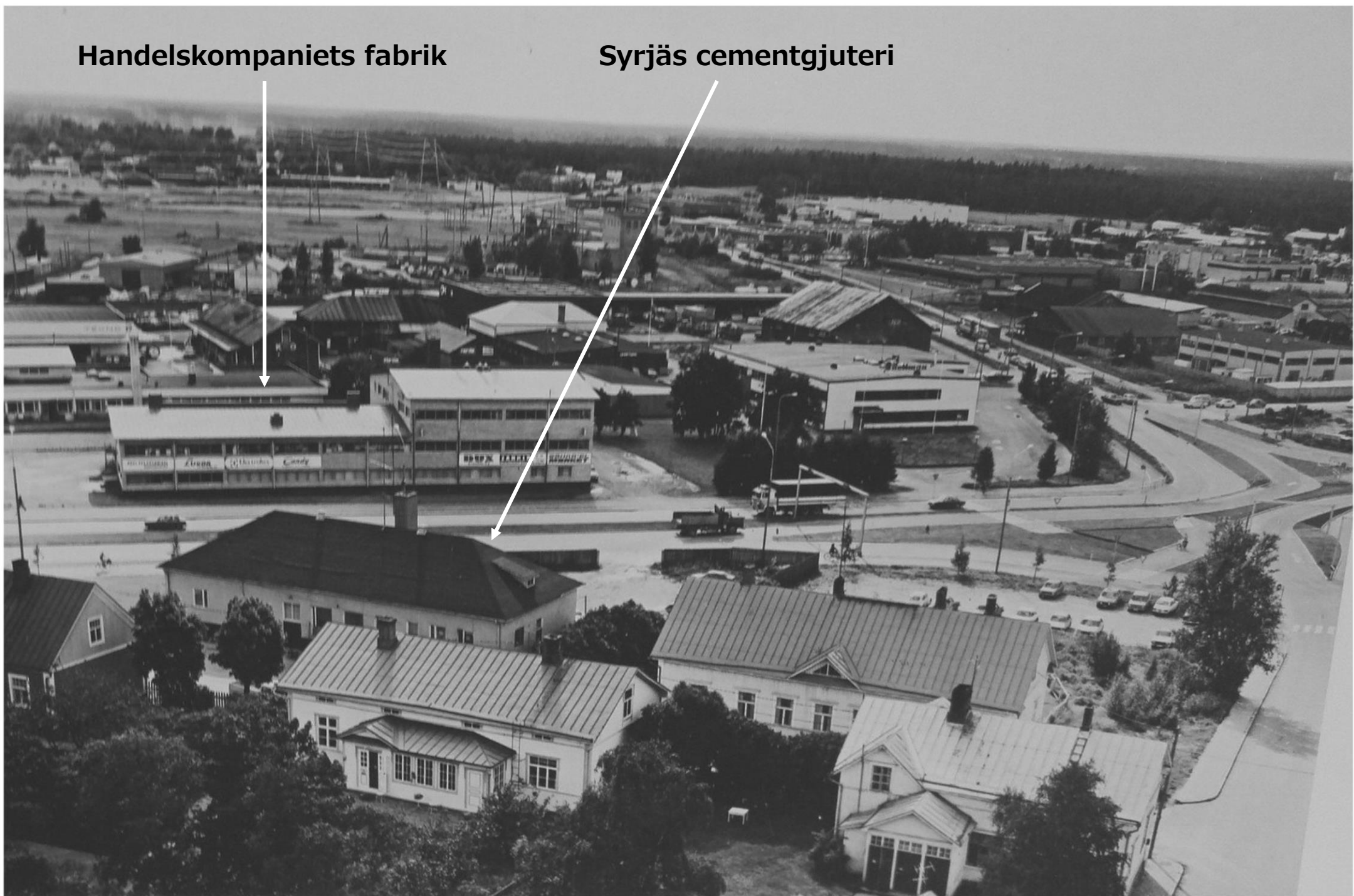
Vägen till min första arbetsplats gick genom Västra parken över Skrammelbacken och ner till Syrjäs cementgjuteri och över Fabriksgatan / Yxpilavägen till Handelskompaniets fabrik.

Skrammelbacken

Syrjäs till vänster, Antti Salonens gula hus till höger

Handelskompaniets fabrik

Syrjäs cementgjuteri

Produkter och reklam från Långbrogatan

GAMLAKARLEBY *Skinnstad, centrum för lädermodet - pälshandlarna blev konfektionärer*

Hbl

24 mars

Columbus möts av Coccolabor

Anno 1492

Leif Sjöström / VBL / Folkets Dagblad

Hufvudstads- bladets artikel om skinnhandeln i Karleby

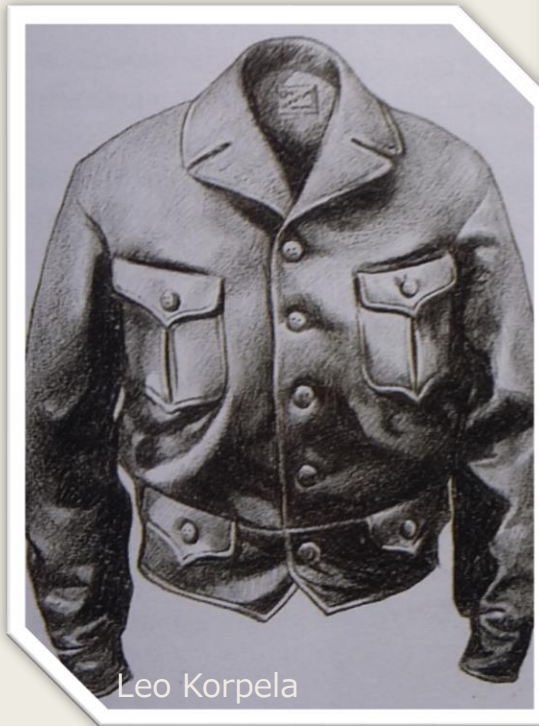

KARLEBY (Hbl)

*– Haar tu naa stjinna
ti säli?*

*Det var det första Co-
lumbus fick höra när
han landsteg i Amerika.
Åtminstone enligt histo-
rien i Karlebyversion.
Och den som frågade om
han hade skinn att sälja
var naturligtvis en karle-
bybo på affärsresa.*

*Det lär finnas de som be-
tvivlar äktheten i denna histo-
rieskrivning, men ett faktum är
i alla fall att Karleby är skinn*

Leo Korpela

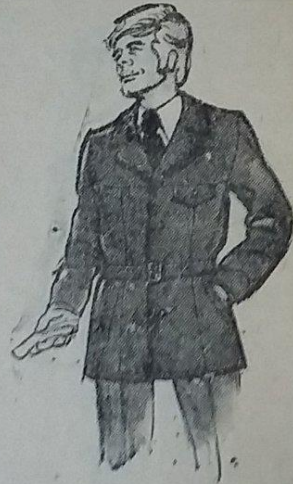
Ingen i hela landet gör läderkläder
av så fint läder som Hagström

**Gör en verkligt förmånlig
INKÖPSRESA TILL SKINNSTADEN GAMLAKARLEBY**

Det stora urvalet i Hagströms
fabriksbutik garanterar 'fynd'
för var och en.

Även en längre resa lönar sig
— och priset kommer vi nog
överens om.

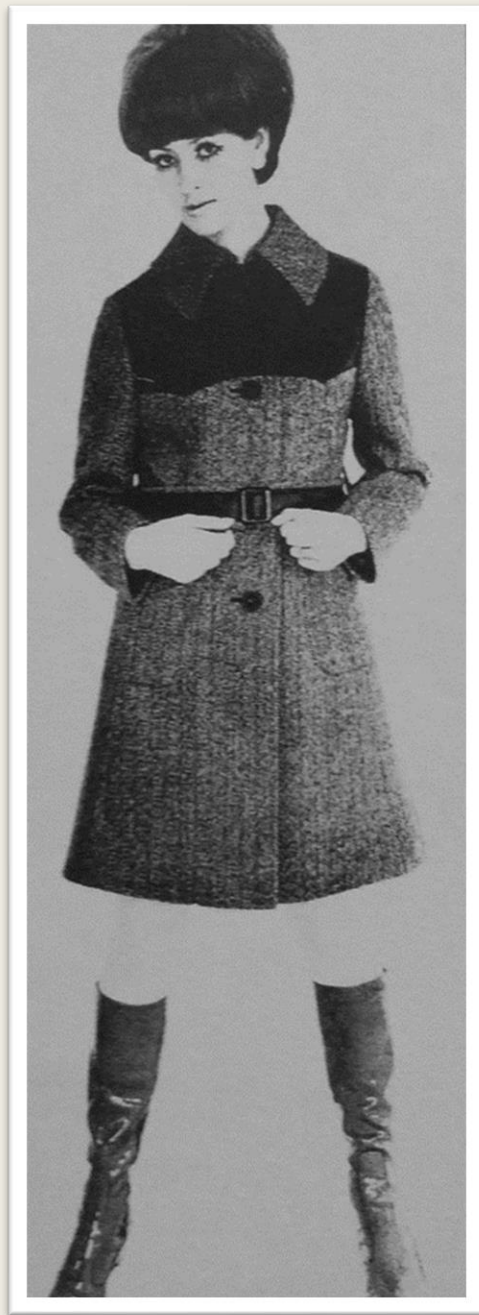

**BUTIKENS
ÖPPETHÅLLNINGSTIDER:**
vardagar kl 8.30—17.00
fredagar „ 8.30—20.00
lördagar „ 8.30—14.00

HAGSTRÖM

Länets största specialaffär
för läderprodukter

GAMLAKARLEBY
Långbrogatan 1—C (FINI)

Långbrogatan – En företagsam gata genom decennier

VÄLKOMMEN TILL HANDELSKOMPANIET -MODEHUSET I GAMLAKARLEBY CENTRUM-

*för modet
fram*

Handelskompaniet är ett välkänt modecentrum – ett förmånligt inköpsställe för elegant, fräscht mode.

Besök även vår utställning på Österbottens MÄSSA -70

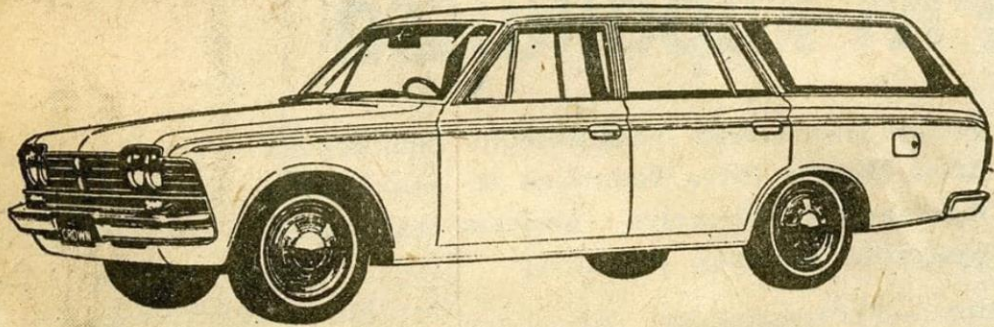
MODEHUSET med de vänliga priserna hälsar Er hjärtligt välkommen!

AB GAMLAKARLEBY

Jag jobbade på Handelskompaniet vid denna tidpunkt och planerade bl.a. denna annons

HANDELSKOMPANIET

NYT SE ON TULOSSA

Toyota Crown 2000 van

— verotta kaikille —

Ovh. ainoastaan 11.900:—

Kokkola, Pitkäsillank. 4, puh. 2804
Ylivieska, 1 kp., puh. 20 585.

Osterbottningen 15.9.62
anglia

Den rymliga småbilen med Ford-kvalitet.
Plats för 4 verkligt fullvuxna. Runtomsikt
på 310°. 4-cyl. 41 hk motor. 4-växlad
synkroniserad växellåda, spaken av sportig
golvmödel. Låg bränsleförbrukning
6,5 l/100 km. Slanglösa däck.

oy **Keskipohjanmaan**
Auto

Gamlakarleby - tel. 11 116
Jakobstad - tel. 11 811

KAUPPIAITTEN TEOLLISUUS OY
F. Vahlsberg
Kokkola Gamlakarleby
Puhelin 5 93 Telefon
Hyvä tavara, sopuhinnat
Goda varor, förmånliga pris
RADIO 1467

PUJO
H. SIMELL
TEL. 151 PUH.
GAMLAKARLEBY-
KOKKOLA
OSAKEYHTIÖ SAVO

TRUSTIVAPAITA
SAMPO
KESKISISÄLTÖ 50
A.-B.
**GRANHOLM &
KÄLL**
O.-Y.
TULITIKKU OY

Axel Haga
GAMLAKARLEBY, KOKKOLA
Tel. 1184 Puh.
Rekommenderas
Suositellaan
RADIO 4344
KAUPPIAITTEN TEOLLISUUS OY. KESKISISÄLTÖ 50 TIKKUA

En Ärad Allmänhet Till Kännedom !

Oy. Kokkolan KauppaKomppania

Perustettu v. 1919

Puh. 2375, 2512

Kokkola — Isokatu 10

Ab. Gamlakarleby Handelskompani

Grundat år 1919

Tel. 2375, 2512

Gamla Karleby — Storg. 10

TEHTAAN

MERKKI

RINTAKARAMELLI

SANI + **TAS**

RINTAKARAMELLI

O.Y. HUHTAMÄEN TEHTAAT
KOKKOLA.

Saaneet KOR-
KEIMMAN
PALKINNON,
Kultamitalin,
Kunniaristin ja

Diploomin Ber-
liinin Hygieeni-
sessä ja luon-
nonlääkeainei-
den näyttelyssä

DET FINNS PÄLSAR!

Låt källden komma! Aalosen Nahka, Fredrikssons, Friitele, Sata-nahka, Lax m.fl. Lädergruppen inom vår inköpsorganisation har utvalt pälsar vilka genom storköp är färdigt prutade till Er förmån.

Under tre vintrar tog lagret slut. Kom nu i tid — också på grund av den fortsatta prishöjningen av råskinnet. Kom och gör ett förmånligt pälsköp.

Flera av pälsarna är ensamrättsmodeller vilka Ni inte kan finna hos någon annan.

Pukummies

GAMLAKARLEBY — ULEÅBORG

Suomen Marjat

Viner

Likör

GAMLAKARLEBY

MONIKA
starkvinet

1/1 28:—
1/2 17:—

TONIKA
liqueur

N:o 5545
1/1 49:—

RÄTT GOLV PÅ RÄTT PLATS!

I vår affär finns nu ett större och rikligare urval än någonsin av mattor och tapeter.

VÄLJ HÖSTENS MATTOR FRÅN KVALITETSGOLV!

KVALITETSGOLV BJÖRKGREN & CO
Gamlakarleby, Långbrogatan 18 B, Terrasshuset,
tel. 2310 och 15062

En Ärad Allmänhet Till Kännedom!

Långbrogatan
skapade
begreppet

Skinnsstaden

Långbrogatan i Förändring

Min barndomsgata efter 70 år

2018

Clas-Olav Slotte/2018

2023

Mitt barndoms hem
ligger numera under
gatan..

Långbrogatan
6.4.2024
Bild: Margit Snellman

Min Barndoms Gata

Lars-Eric Thylin

TACK!

Källhänvisning

Leo Torppa, Keijo Jokinen, Toivo Sandkvist, Peter Slotte, Kristina Ahmas, Boken Bilfeber, Företagare på Hakalax, Gamlakarleby stads historia I-IV, Museokuvat, Postkort, Karleby.fi, m.fl.

Lars-Eric Thylin